

Ustanovitelj: obč. konference SZDL
Jesenice, Kranj, Radovljica, Šk. Loka
in Tržič. — Izdaja CP Gorenjski tisk
Kranj. — Glavni urednik Igor Janhar
— Odgovorni urednik Albin Učakar

GLAS

Cena 50 par ali 50 starih dinarjev

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik.
Od 1. januarja 1958 kot poltednik.
Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko.
Od 1. januarja 1964 kot poltednik
in sicer ob sredo in sobotah

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Mladina o kmetijstvu

21. junija bo v Ljubljani republiška problemska konferenca, ki bo spregovorila o položaju in prihodnosti kmečke mladine na vasi. Da se je začela zveza mladine ukvarjati s problematiko kmečke mladine, je več vzrokov. Eden najvažnejših je prav gotovo ta, da predstavlja vaška mladina več kot eno četrtino njenega članstva. Poleg tega je bila do nedavnega kmečka mladina kot specifična skupina mladinske populacije potisnjena ob rob v vseh preučevanjih, ki obravnavajo mlado generacijo, njen položaj in vlogo v naši družbi. To opravičuje posebno zanimanje, ki ga v tem času kaže predsedstvo zveze mladine s problematiko vaške, zlasti kmečke mladine. Dejstvo, da se ta prizadevanja ujema s širšo družbeno akcijo za reševanje perečih problemov v kmetijstvu jim daje le še večjo vrednost in pomen.

Ce hočemo oceniti položaj kmečke mladine, je nujno, da jo primerjamo z mladino drugih slojev prebivalstva. Ob tem lahko ugotovimo, da slednja živi v razmerah, ki so veliko bolj ugodna od razmer na vasi. Mladina, ki je zaposlena v drugih panogah gospodarstva, je glede na osebni dohodek in pogoje dela v veliko boljšem položaju kot kmečka. Proste sobote in nedelje, plačan dopust, zdravstveno in pokojninsko zavarovanje, osemurni delavnik, relativna gotovost in stalnost zasluzka in samostojno razpolaganje z zasluzkom so prav gotovo ugodnosti, za katere je kmečka mladina prikrajšana. Kmečka mladina je tudi v neenakem položaju glede izobraževanja. Deloma zaradi pretežno in prevelike obremenjenosti s kmečkim delom, deloma zaradi neopremljenosti šol s sodobnimi učnimi pripomočki, pa tudi zaradi pomanjkanja dobrih učiteljev dosega kmečka mladina slabše učne uspehe že v osnovni šoli, zaradi česar so mnogim zaprta vrata za nadaljnje izobraževanje. Možnosti za naknadno dopolnilno izobraževanje pa na vasi ni. Lahko bi naštel še več problemov, ki opredeljujejo položaj kmečke in vaške mladine kot take in v odnosu do ostalih slojev slovenske mladine. Vendar je treba ugotoviti, da položaj, v kakršnem je kmečka mladina, izvira neposredno iz stanja v kmetijstvu. Neugodni ekonomski pogoji v kmetijstvu in vrsta neresenih vprašanj samo še bolj pogojujejo brezperspektivnost kmečke mladine in njeno odhajanje v mesta, kar brez dvoma otežuje kvalitativno in dolgoročno reševanje problemov kmetijstva kot gospodarske panoge.

Iz vsega tega izhaja nujnost, da je treba izboljšati položaj kmečke mladine. Priznajmo si, da ima kmečka mladina enake želje in potrebe po izboljšanju življenjskega standarda kot druga ter enake pravice. Mladini na vasi moramo dati najmanj enake možnosti zasluzka strokovnega in splošnega izpopolnjevanja, pa tudi razvedrila kot to vidi drugje. Zato je nujno, da zagotovimo kmetijstvu enakovreden ekonomski položaj z drugimi panogami ter da priznamo kmetu tisto družbeno veljavo, ki mu gre glede na njegovo pomembno vlogo v narodnem gospodarstvu in v družbi, kakršno ima danes, in jo bo imel tudi v bodočnosti.

Iz tega bo izhajala republiška problemska konferenca zveze mladine in njena stališča.

S. Boštjančič

Predstavniki bavarske deželne vlade so v ponedeljek dopoldne z Bleda odpotovali v Ljubljano. — Foto: F. Perdan

Delegacija bavarske deželne vlade v Sloveniji Gostje IS Slovenije na Bledu

V nedeljo popoldne je na povabilo izvršnega sveta Slovenije prispel na obisk v Slovenijo ministrski predstavnik bavarske deželne vlade dr. Alfons Goppel. Z njim so prispeli v delegaciji tudi namestnik predsednika bavarske deželne vlade iz Münchna dr. Otto Schedl, državni mi-

nister za delo in socialno politiko dr. Fritz Pirkel, direktor na ministrstvu za kmetijstvo Ludvig Hopfner in šef protokola bavarske deželne pisarne dr. Josef Huber.

Po krajšem postanku na Jesenicah, kjer so goste pozdravili podpredsednik IS dr. France Hočvar, član IS Bojan Lubej in predsednik jeseniške občinske skupščine Franc Zvan, so se le-ti odpeljali v vilo Bled, kjer jih je pozdravil predsednik republiškega izvršnega sveta Stane Kavčič.

Na Bledu je ministrski predstavnik dr. Goppel dejal, da upa, da se bodo z odgovornimi predstavniki lahko pogovorili o vprašanjih, ki ne-

posredno zadevajo Bavarsko in Jugoslavijo, oziroma Slovenijo in Hrvaško in tako prispevali k okrepljenim odnosom med ZR Nemčijo in Jugoslavijo. Razen tega pa je omenil tudi dosedanje odnose oziroma sodelovanje na področju delovne sile, turizma, kulture itd.

Delegacija bavarske deželne vlade je v ponedeljek obiskala Ljubljano, kjer so bili na izvršnem svetu začetni pogovori, včeraj pa je obiskala Koper, kjer je bila tudi tiskovna konferenca. Po obisku v Kopru je delegacija odpotovala v sosednjo Hrvaško, kasneje pa bo obiskala tudi Beograd.

A. Z.

Žirovci so se odločili za Škofjo Loko

Kocka je padla

Vroče, vroče in še enkrat vroče. Tako bi lahko označili vzdušje, ki je minulo nedeljo, ob referendumu, prevevalo Ziri ter njene prebivalce. Ljudje so se zbirali po go-

stilah, po domovih prijateljev in znancev, na trgu pred združnim domom... Razprav, debat, ugibanj in ko-

(Nadalj. na 2. str.)

Srečanje internirancev

V nedeljo, 15. junija je bilo v Partizanskem domu na Jelovici prvo širše srečanje vseh internirancev, deportirancev in zapornikov za članiziralo ga je ZZB Kranj. V prihodnje pa naj bi bilo tako srečanje vsako leto ob organizaciji posameznih občinskih ZZB tega območja.

Srečanja se je udeležilo okrog 2000 bivših internirancev iz vseh krajev Gorenjske.

Največ pa jih je bilo z Jesenic. Skupno z udeleženci iz Tržiča so pred odhodom na Jelovico v imenu vseh zapornikov, izseljencev in internirancev položili venec na skupno grobišče talcev v Begunjah. Prav tako so delegacije vseh gorenjskih občin položile venec na spomenik na Jelovici, kjer je bil 5. avgusta 1941 ustanovljen Cankarjev bataljon.

K. M.

Interniranci pred Partizanskim domom na Vodiški planini

Kocka je padla

(Nadalj. s 1. strani)
mentarjev ni hotelo biti konca. »Teško bo, težko,« je modroval razburjen pristaš Skofje Loke. »Pomislite, več kot polovica vpisanih volivcev mora biti za odcepitev. To niso mačje solze. Ja, če bi vedel, da bo udeležba tako dobro, se ne bi gnjavil. Ampak pogledajte, kako počasi kapljajo skupaj! Danes eden, jutri eden. Presneto!«

Razprava o tezah SZDL danes

V ponedeljek, 16. junija, je občinska konferenca SZDL Radovljica na 8. razširjeni seji, na katero so bile vabljene vse družbenopolitične organizacije, razpravlja o tezah SZDL danes.

Po uvodnih besedah predsednika konference Jošta Rolca, ki je nanizal nekatere odprta vprašanja v tezah, so udeleženci v živahni razpravi podkrepili ugotovitev, da bo ta dokument ob upoštevanju vseh kritičnih ocen in pripomb, bogata in koristna osnova za delovanje socialistične zveze in temeljno izhodišče za njeno najširšo vlogo v zastopanju interesov delovnih ljudi.

Ob koncu je konferenca tudi sklenila, da se občini Svilažnac v Srbiji — ki so jo prizadele zadnje poplave — prek Rdečega križa, družbenih in gospodarskih organizacij ter občinske skupščine pomaga.

Kmetovalci in sadjarji!

Prodamo večje količine zabojev od piva, ki so primerni za transport in uskiadiščenje sadja in poljskih pridelkov.

Informacije na upravi podjetja

VINO,
Kranj,
Mladinska 2,
tel. 21336

Toda možakarjeva bojazen je bila odveč. Od 2580 volilnih upravičencev se jih je do večera »nakapljalo« 2172. Člani volilne komisije — z vrhniškimi sodnikom Vladimirjem Macarolom na čelu — so potlej pregledali lističe in ugotovili: za odcepitev, torej za priključitev k Skofji Loki, je glasovalo 1643 ljudi, proti pa 462. Rezultati kažejo, da zahteva po ločitvi od Logatca in združitvi z bližnjo gorenjsko sosedo ni bila zgolj plod »bolno ambiciozne peščice nezadovoljnih«, ampak odraz želja velike večine Zirovcev. Republiška skupščina, ki po zakonu edina še lahko zavre ali potrdi odcepitev, po vsem tem brzokone ne bo imela težkega dela. Če lahko verjameмо besedam nekaterih poslancev, ki so se prejšnjo nedeljo udeležili javne tribune (glej Glas št. 45), naj bi bila njena odločitev v skladu z željami občanov. I. G.

Inž. Kristjan Perko novi sekretar Obk ZKS Tržič

Minuli petek je bila v Tržiču sedma redna seja občinske konference ZKS, ki so jo posvetili predvsem nalogam članov ZK v zvezi s samoupravljanjem in organizacijo dela v delovnih organizacijah. Ker je sedanji sekretar Obk ZKS Tržič Stane Mešič prevzel mesto sekretarja medobčinskega sveta ZKS za Gorenjsko in je prosil za razrešitev, so člani konference za novega sekretarja ZKS Tržič soglasno izvolili inž. Kristjana Perka. Na seji so razpravljali še o zaključnem računu komiteja občinske konference in potrdili proračun za letošnje leto, ter izvolili enega člana republiške konference ZKS.

V uvodnem delu razprave o stališčih VI. plenuma CK ZKS o samoupravljanju in organizaciji dela v delovnih organizacijah je član CK ZKS Janez Bedina dejal, da je samoupravljanje v tržički občini vezano na splošen razvoj materialnih možnosti in tehnične opremljenosti tržičkih delovnih organizacij. Po njegovem mnenju je bodoča naloga tržičkih komunistov v tem, da posvetijo več pozornosti ekonomskemu in družbenopolitičnemu izobraževanju samoupravljalcev. Ta naloga je še toliko bolj aktualna, ker sedanja kadrovska struktura v tržičkih delovnih organizacijah ne ustreza in se

S seje jeseniške občinske skupščine Odstotek sredstev za stanovanja borcev premajhen

Protestno pismo republiškim organom

V ponedeljek popoldne je bila na Jesenicah druga skupna seja obeh zborov občinske skupščine. Na njej so med drugim sprejeli tudi odlok o ustanovitvi sklada o določitvi meril za uporabo sredstev za reševanje stanovanjskih vprašanj udeležencev NOV v jeseniški občini.

Slovenska skupščina je julija lani sprejela zakon o pripeku za gradnjo stanovanj za udeležence narodnoosvobodilne vojne. Po tem zakonu vplačujejo delovne in druge organizacije na poseben račun službe družbenega knjigovodstva 20 odstotkov prispevka od sredstev za stanovanjsko izgradnjo. Ta zakon je republiška skup-

ščina sprejela, ker je zveza združenj borcev NOV ugotovila, da še vedno 2000 udeležencev NOV v Sloveniji nima urejenega stanovanjskega vprašanja.

Na Jesenicah so ugotovili, da imajo takšnih neresenih borčevskih stanovanj še 138. Ko je republiška skupščina sprejela odlok o razdeljevanju natečenih sredstev, je za jeseniško občino določila 1,03 odstotka skupnih sredstev, kar je 123,6 milijona starih dinarjev.

Na znesek pa je odločno premajhen, so poudarili na ponedeljkovi seji skupščine, saj so jeseniške delovne organizacije lani in letos do 20. maja že vplačale v sklad 119 milijonov. Pri tem so tudi primerjali odstotke oziroma zneske, ki so v odloku za nekatere druge (ljubljske)

občine. Ostro pa so v razpravi tudi opozorili, da so nekatere slovenske občine, ko so izvedele, kako se bodo razdeljevala republiška sredstva, povečale prvotno število borcev, ki nimajo urejenega stanovanjskega vprašanja. Tako se je naekrat število 2000 povečalo na 14.630. Na podlagi tako povečanih podatkov oziroma potreb pa je potem bil sprejet tudi odlok oziroma odstotek sredstev za posamezne slovenske občine.

Prav zato so na seji sicer sprejeli predvideni odlok o ustanovitvi sklada in določili tudi merila, hkrati pa naložili svetu za zadeve borcev in odboru občinske organizacije zveze borcev, da sestavijo protestno pismo in ga pošljejo ustreznim republiškim organom. A. Z.

Po stopinjah kurirjev

Odbor partizanskih kurirjev in vezistov Slovenije je v petek, 13. t. m. slovesno odprl novo transverzalo po slovenskih gorah, tokrat transverzalo kurirjev in vezistov. Le-ta je že ustrezno markirana in pripravljena, izdan je bil tudi vodič in podobno. Transverzala teče od Premurja do Slavnika nad Koprnikom in zajema mnoge zgodovinske kraje iz časov NOV in še posebno iz taktarne dejavnosti partizanskih kurirjev in vezistov, ki so bili kot krvne žile med borbenimi enotami in revolucionarnimi organizacijami v zaledju.

Na našem območju teče

transverzala od Črnega vrha, Poljan, Delnic, Starega vrha, Blegoša, Dražgoš, Vodiške in Soriške planine do Petrovega brda na meji Primorske. Kot po drugih območjih je tudi na našem delu transverzale začela v petek pot 7-članska skupina gojencev šolskega centra PTT iz Ljubljane. Pod vodstvom izkušnega planinca in borca NOV Donata Stiblja so do nedelje že prehodili dolgo pot do Vodiške planine na Jelovici. To je ena izmed izrazitih oblik prenašanja tradicij naše revolucije na mladi rod in hkrati spoznavanje naših prirodnih lepot. K. M.

VSAK DAN RAZEN PONEDELJKA
NOČNI BAR OD 23. — 3. URE
ZJUTRAJ z artističnim programom

nočni bar

restavracija

artistični program

Restavracija, zabavna in
plesna glasba — petek
sobota — nedelja —

od 20. — 23. ure

V. Guček

MISLITE

PRAVOČASNO

NA STANOVANJE!

Zato
varčujte
pri

Kredit

Gorenjski kreditni banki

ki vam odobri na podlagi privarčevanega denarja
po 2% obrestni meri.
Poleg tega lahko pri ZREBANJU zadanete lep dobiček.

DS Železarne je sklepal

Odložitev nabave in gradnje peči

»Uprava železarne se je odločila, da da pri nadaljnjem razvoju podjetja prednost izgradnji finalnih obratov in s tem pravočasno zasede trg s svojimi proizvodi.« je dejal ing. mag. Kunc, direktor železarne, na seji delavskega sveta

»Ne moremo sočasno investirati in financirati topilnice in finalizacije železarskih izdelkov. Razvojni načrt železarne je bil izdelan na podlagi predvidevanj iz leta 1961. Danes vemo, da so bili pred osmimi leti naši apetiti preveliki. Ta investicija bi po predračunu znašala okrog 250 milijonov N din. Glede na sedanje finančno stanje in finančnih obvez v prihodnjih letih je torej nemogoče, da si kolektiv oziroma ena generacija naveže tako breme kot sta rekonstrukcija topilnic in hladne valjarne.« je pojasnil prejšeritve razvojnega načrta železarne ing. mag. Kunc.

Delavski svet železarne je namreč na zadnji seji sklepal o odložitvi nabave in gradnji visoke peči. Na podlagi programa rekonstrukcije železarne sta bili lani sklenjeni pogodbi z Metalco Ljubljana in Centropaz Poljska za nakup peči, vendar pogodba s Poljsko še nima polno pravne ve-

ljavnosti. Železarna je prek Metalke že obvestila Centropaz o preklicu pogodbe.

Investicijske naložbe v rekonstrukcijo topilnic so izredno visoke, saj znašajo po predračunih 200 milijonov N din. Glede pomembne odločitve smo na seji delavskega sveta slišali naslednje:

»Vsaka železarna, ki živi na račun bram, ingotov ali slabov, ne more drugače živeti kot na račun družbe.«

»Če gremo s sedanjo usmeritvijo naprej, bomo imeli dosti dela, ne bomo pa rentabilni, pa tudi kredit ne bomo mogli odplačevati.«

Za rentabilno poslovanje železarne je nujno, da dvignejo poprečno vrednost prodaje železarskih izdelkov. To pa je mogoče le, če bodo denar za investicije vložili najprej v obrate za hladno oblikovane profile. Po sklepu delavskega sveta bo torej železarna dala prednost končnim izdelkom.

J. Vidic

Kdo bo dobil stanovanje v stolpnici?

Nasproti železniške postaje na Jesenicah je SGP Sava zgradilo veliko trgovsko stanovanjsko stolpnico. V pritličju bodo trgovski lokali, ki jih bodo odprli prve dni julija. V prvi etaži bodo delovni prostori za tehnični biro Jesenice. V drugi etaži bodo poslovni prostori Transjuga in delovni prostori za tehnično službo SGP Sava. V stolpnici je 42 stanovanj. V vsaki etaži je 5 stanovanj in to dve trosobni, dve dvosobni in eno enosobno stanovanje. Za zdaj je znano, da je pet stanovanj naročila carinarnica, pet sta-

novanj bo razdelila občinska skupščina, pet občanov je z lastnim denarjem kupilo stanovanje, nekaj stanovanj bo odkupilo stanovanjsko podjetje Jesenice, vendar točna razdelitev stanovanj še ni znana.

Morda bo bralce zanimala cena stanovanj. Trosobno stanovanje v stolpnici stane 12.350.000 S din, dvosobno stanovanje 9.950.000 S din, enosobno pa 5.750.000 S din. V stolpnici je dvigalo, centralna kurjava, na vrhu stolpnice pa velika terasa za obešanje perila ali za sončenje. J. V.

»Imamo dovolj dela«

je dejal Jože Ahačič, direktor SGP Gorenjc, Radovljica

V letni sezoni je pri SGP Gorenjc, Radovljica, zaposlenih okrog 300 delavcev, od tega dva gradbena inženirja in sedem tehnikov. V primeri z drugimi gradbenimi podjetji je pri Gorenjcu zaposlenih več kot polovica domačih delavcev. V podjetju je 20 vajencev in šest študentov. Jože Ahačič, direktor Gorenjca, je povedal, da imajo v domači občini dovolj dela. Projekt za vila bloke so odkupili od zavoda za urbanizem Bled za 15 milijonov S din. Sicer pa imajo lastni projektivni biro, ki je pred kratkim izdelal projekt za proizvodno halo v Otočah (za obrat Iskre), pripravljajo pa tudi projekte za predilnico tovarne Sukno Zapuže.

V zadnjih dveh letih je SGP Gorenjc kupil za 200 milijonov S din razne gradbene mehanizacije in opreme, ki je nujna za sodobno graditev objektov. V podjetju imajo

tri žerjave, avtobager, štiri tovornjake, kombi, kupili pa so tudi vibrovaljar, vibratorje, motorne žage in drugo opremo.

Direktorja SGP Gorenjc sem povprašal, kako to, da imajo v gradbeništvu na splošno razmeroma nizke osebne dohodke. Tovariš Ahačič je na vprašanje odgovoril:

»Res je, da so v gradbeništvu razmeroma nizki osebni dohodki. Vzrokov za to je več. Gradbeništvu še vedno ni dovolj mehanizirano. Drobne domače opreme za gradbeništvu se ne dobi, z uvozom pa so težave in stroški. Gradbeni material je vsako leto dražji, stroški za projekte večji, na tržišču pa močna konkurenca. Menim, da je prav neoljalna konkurenca često vzrok za nizke osebne dohodke delavcev v gradbeništvu.«

J. Vidic

Predsednik Tito odlikoval 42 delavcev

V soboto ob 12. uri je predsednik kranjske občinske skupščine Slavko Zalokar v imenu predsednika republike Tita v kranjskem Tekstilindusu izročil 42 delavcem odlikovanja za dolgoletno in vestno delo v kolektivu. Odlikovanja so bila podeljena v okviru 40-letnice Tekstilindusa, ki jo je podjetje praznovalo lani.

Tovariš Zalokar je uvodoma poudaril, da je Tekstilindus danes eno največjih tekstilnih podjetij v naši državi.

»Prav zato naj bi bila ta odlikovanja spodbuda vsem

članom kolektiva za nadaljnje delo.« je dejal tovariš Zalokar. Hkrati pa je v imenu občinske skupščine, občanov in organizacij kranjske občine čestital odlikovancem in vsemu kolektivu.

Nazadnje pa se je za odlikovanja v imenu odlikovancev oziroma vsega kolektiva zahvalil tudi direktor Tekstilindusa tovariš Polak. Dejtal je, da bodo odlikovanja spodbudila kolektiv, da se bo še bolj zavzemal za reševanje notranjih težav in vprašanj tekstilne industrije.

A. Z.

Predstavljamo vam:

KROJ Škofja Loka

Škofjeloški Kroj so ustanovili leta 1946, danes pa je to podjetje specializirano za izdelavo moških in ženskih plaščev ter kostimov. V podjetju je zaposlenih 132 delavcev, v pretežni večini žensk. Lani so proizvedli za 21 milijonov 584.000 dinarjev, medtem ko letos računajo na desetodstotno povečanje. Vsa njihova skrb je sedaj usmerjena v izgradnjo nove tovarne na Trati v Skofji Loki; v njej naj bi s sodobno tehnologijo povečali vrednost proizvodnje na okoli 4,5 milijarde S dinarjev. V Kroju že dalj časa sodelujejo tudi s tekstilnim šolskim centrom iz Kranja in dogovarjajo se, da bi omenjeni center priučil delavce na delovna mesta v novi tovarni in delno tudi za proizvodnjo v sedanjih prostorih. Čeprav posvečajo strokovnosti in vzgoji zaposlenih precej pozornosti, pa imajo kljub temu težave. Problem je namreč v tem, ker je samo v Zagrebu šola za vzgojo teh kadrov. Direktor Kroja Vinko Primožič nam je povedal, da bo nova tovarna na Trati zgrajena že v enem letu in potem se bodo lažje sprijeli z močno konkurenco na jugoslovanskem in tujem trgu.

V. G.

Obiskali so železarno Kestag v Borovljah

Preteklo soboto so člani sindikalne podružnice tržiške tovarne kos in srpov obiskali Borovlje na Koroškem. Dopoldne so si najprej ogledali stari in novi del železarne Kestag, popoldne pa so se s predstavniki železarskega sin-

dikata pogovarjali o socialni zakonodaji in o položaju delavstva nasploh. Na koncu pa se je ekipa tovarne kos in srpov pomerila še z moštvom železarne Kestag v kegljanju.

vg

Slavko Zalokar, predsednik kranjske občinske skupščine, je v soboto opoldne v imenu predsednika republike Tita izročil odlikovanja 42 delavcem Tekstilindusa. — Foto: F. Perdan

Pred konferenco slovenske mladine Mladina in njene perspektive v kmetijstvu

21. junija bo slovenska mladina na problemski konferenci razpravljala o perspektivi kmečke mladine. Da se zveza mladine Slovenije ponovno vrača k tej aktualni družbeni problematiki (teze za to problemsko konferenco so izšle pred kratkim) prav gotovo ni naključje. Odločitve je vsekar zelo pomembna in bo če ne drugega nedvomno prispevala k osvetlitvi te problematike, o kateri je med drugim konec minulega leta razpravljala tudi republiška skupščina.

Republiški in gospodarski zbor slovenske skupščine sta konec minulega leta sprejela sklepe in priporočila v zvezi z nekaterimi problemi kmetijstva v Sloveniji. Obenem je skupščina sprejela sklep o predlogih zveznim organom za izboljšanje ekonomskega položaja kmetijstva. Razprava je namreč ugotovila, da položaj kmetijstva v Sloveniji terja takojšnje ukrepe, ki bodo sedanje težave odpravili in omogočili kmetijskim organizacijam enakopraven položaj in zagotovili rentabilno proizvodnjo.

Tako je slovenska skupščina sprejela vrsto sklepov in priporočil za delovne organizacije in kmete, za republiško gospodarsko zbornico, za občinske skupščine, poslovnice banke, izvršni svet Slovenije in posamezne republiške sekretariate. Pogledimo med vsemi sklepi in priporočili le del tistih, ki se nanašajo na občinske skupščine:

Te naj v okviru slovenskega programa razvoja kmetijstva izdelajo svoje razvojne programe; preučijo in organizirajo naj ustrezno izobraževanje kmetov in kmečke mladine; ustanovijo naj sklade za izvajanje pospeševalne dejavnosti in za štipendiranje mladine v kmetijskih šolah; z republiškimi organi naj dosežejo enotno davčno politiko, posebno glede prispevka iz osebnega dohodka od kmetijske dejavnosti; z davčnimi olajšavami in drugimi ukrepi naj pospešujejo preusmeritev na intenzivno kmetijsko proizvodnjo in podpirajo obstanek ter razvoj višinskih in odročnih kmetij itd.

Cevpr problem kmetijstva na Gorenjskem ni glavni problem, pa vsa priporočila in bližnja razprava, ki jo pripravljata slovenska mladina, tudi v tem delu Slovenije zasluži vso pozornost. Da je to resnično tako, poglejmo podatke, koliko je med prebivalci posameznih gorenjskih občin kmečkih prebivalcev: Domžale (vseh prebivalcev 30.389 — od tega kmečkih 17,3 odstotka), Jesenice (27.297 — 2,8%), Kamnik

(21.652 — 18,6%), Kranj (54.184 — 10,1%), Radovljica (28.189 — 11,5%), Skofja Loka (25.805 — 21,7%) in Trzin (11.955 — 2,8%) — Po registru prebivalstva z 31. marca 1968.

Ugotovitev je torej utemeljena in razprava oziroma priprava nanjo upravičena, posebno še, ker kmečka mladina danes živi v specifičnih pogojih in njeno perspektivo zagotavlja kmetijska politika, reševanje socialnih in drugih problemov vasi, urejeno izobraževanje kmečkega prebivalstva in samoupravno ter politično delovanje neposrednih kmetijskih proizvajalcev pri odločanju o teh in širših družbenih vprašanjih, kot je ugotovljeno v uvodu tez za republiško konferenco.

Po tezah sodeč bodo mladi na konferenci načeli vrsto vprašanj. Tako med drugim ugotavljajo, da dosedanja politika do vasi in kmetijstva ni vedno upoštevala realnih razmer, marveč je bila večkrat nestrokovna in kampanjska. Ocenjujejo, da se je gospodarski položaj kmetijstva po gospodarski reformi ponekod močno poslabšal; posebno v živinoreji. Hkrati se zavzemajo za dosledno uresničevanje stališč, in menijo, da so od sklepov ki jih je sprejela slovenska skupščina, bili do sedaj uresničeni le nekateri, ki imajo kratkoročni značaj.

Ko govorijo o razvijanju samoupravnih odnosov, pogršajo opredeljeno in jasno politiko, hkrati pa v tezah opozarjajo, da vlaganja v kmetijstvo niso bila dovolj izkoriščena in da smo predvsem premalo storili za razvoj zasebnega kmetijstva. Posebej govorijo tudi o družbenih obratih, ki so nastali, da bi nadomestili drobno kmečko proizvodnjo in zagotovili preskrbo mestnega prebivalstva. Ti obrati pa se v zadnjih letih srečujejo s težavami, značilnimi za vse kmetijstvo. Nadalje pa med drugim predlagajo ustanovitev republiškega sklada za pospeševanje kmetijstva in podobne sklade tudi v občinah ter se zavzemajo za preprečevanje drobljenja posestev.

To pa je le kratek povzetek iz prvega dela tez, ki govori o položaju in perspektivi kmetijstva. V nadaljevanju pa v tezah obravnavajo Razmere na vasi, Izobraževanje in Samoupravno delovanje ter politično organiziranje. Skratka, gradivo je skrbno obdelano in pripravljeno in kaže na plodno ter temeljito razpravo.

A. Zalar

Ustanovna skupščina gorenjskih telesnih invalidov

Na Gorenjskem je okrog 2000 zaposlenih telesnih invalidov

Maja letos so bila v vseh petih gorenjskih občinah posvetovanja telesnih invalidov. Na posvetovanjih so se vsi zavzemali, da bi na Gorenjskem čimprej ustanovili tudi medobčinsko društvo. Le-to bi namreč lahko močno pomagalo telesnim invalidom, zaposlenim v manjših delovnih organizacijah, kjer nimajo socialnih in drugih služb, na katere bi se invalidi lahko obračali.

V sredo popoldne pa bo v prostorih kranjske občinske skupščine ustanovna skupščina medobčinskega društva telesnih invalidov za Gorenjsko. Povabljeni je 107 delegatov z vse Gorenjske in dvajset gostov. Tako je pripravljali odbor za ustanovitev medobčinskega društva povabil na ustanovno skupščino predstavnike gorenjskih občinskih skupščin, sindikata, SZDL in komunalnega zavoda za socialno zavarovanje. Na seji skupščine pa bodo izvolili izvršilni odbor medobčinskega društva ter sprejeli statut in okvirni program.

Po podatkih, ki jih je zbral pripravljali odbor, je na Gorenjskem trenutno okrog 2000

invalidov, ki so zaposleni v različnih delovnih organizacijah. Vsem tem invalidom bo v prihodnje društvo skušalo pomagati na različne načine. Tako bodo pomagali invalidom, ki niso zaposleni, skušali jim bodo najti zaposlitev, zaposlenim pa bodo na voljo pravni nasveti, pomoč pri rehabilitaciji itd. Hkrati pa se bo medobčinsko društvo zavzemalo, da bi vsi zaposleni invalidi imeli takšne osebne dohodke, da ne bi imeli prevelikih težav s preživljanjem družine.

Medobčinsko društvo telesnih invalidov Gorenjske, ki bo imelo sedež v Kranju, bo dobivalo sredstva od zveze telesnih društev in od članari-

ne posameznikov ter delovnih organizacij. Tako bo kranjska tovarna Iskra že nakazala kot pomoč sto tisoč starih dinarjev.

Društvo pa bo v prihodnje skušalo dobiti tudi imena vseh nezaposlenih telesnih invalidov na Gorenjskem. Menijo, da je teh tudi precej. Zato bodo pri zbiranju teh podatkov zaprosili za sodelovanje krajevne skupnosti v posameznih gorenjskih občinah. Razen tega pa bo društvo v prihodnje sodelovalo tudi z drugimi organizacijami invalidov: zvezo vojaških vojnih invalidov, zvezo slepih, športnim društvom Borec v Kranju in drugimi.

A. Z.

Sprašujemo

direktorja
osnovne šole Davo-
rina Jenka v Cer-
kljah, tovariša An-
tona Umeka

»V petek, 30. maja, smo v časniku Delo prebrali, da so člani upravnega odbora na osnovni šoli v Cerkljah z dviganjem rok prepovedali predsedniku izvršnega odbora sindikalne organizacije, da bi pristopovali seji, na kateri so obravnavali osnutek pravilnika o razdeljevanju osebnega dohodka.

Tovariš direktor, kako vi, kot predstavnik šole in varuh zakonitosti, gledate na ta postopek, ki je nedvomno ozko povezan s samoupravljanjem?

»Sem odločen zagovornik samoupravljanja in sem trdno prepričan, da imajo pravico na sejah samoupravnih organov sodelovati tudi predstavniki družbenih in političnih organizacij v kolektivu, zlasti sindikata. Po mojem mnenju lahko sodelujejo tudi vsi člani kolektiva. Kot predsednik šole sem se trudil, in se bom tudi v bodoče, da bo tako sodelovanje omogočeno. Glede prepira na seji upravnega odbora, ko je ta izglasoval, naj sejo zapusti predsednik izvršnega odbora sindikalne organizacije, pa menim, da je imel upravni odbor za tak postopek nekaj opravičljivih razlogov, čeprav sem se sam kot član upravnega odbora glasovanja vzdržal. Povod za sklep je dal predsednik sindikalnega odbora s svojim prepričanjem, s katerim je pravzaprav popolnoma onemogočil delo upravnega odbora.

Predsednik sindikalnega odbora na seji upravnega odbora ni nastopal s stališčem in v imenu sindikalne organizacije, ampak samo v svojem imenu in samo v zaščito svojih osebnih koristi. Tudi tako stališče je po mojem mnenju lahko zastopal, vendar bi ga moral zastopati dostojno ali vsaj tako, da bi še kak drug član upravnega odbora mogel priti do besede. Ker pa je, kot rečeno, prišlo do prepira, je upravni odbor sprejel sklep o odstranitvi njega osebno in ne njega kot predstavnika sindikata. Menim, da ima upravni odbor vedno pravico zaradi vzdrževanja reda na sejah disciplinirati vsakega udeleženca seje, pa naj bom to jaz, član upravnega odbora ali pa kateri koli udeleženec. Jaz sem se glasovanja vzdržal samo zato, ker se mi je zdelo, da je razpoloženje na seji tako vroče, da ni moč duhov pomiriti. Če bi zavzel svoje stališče, pa sem pričakoval, da ga lahko kdo zaradi trenutnega razburjenja nepravilno razlaga.

Pripominjam, da se je stanje sedaj z medsebojnim dogovarjanjem upravnega odbora in izvršnega odbora sindikalne organizacije in ob sodelovanju občinskega sindikalnega sveta Kranj in republiškega odbora sindikata družbenih dejavnosti zboljšalo. Domeniti smo se, da bomo nastalo problematiko rešili v kolektivu na demokratičen način z medsebojnim dogovarjanjem in sodelovanjem.

A. Zalar

KMETIJSKO
ŽIVILSKI
KOMBINAT
SKLADIŠČE
KRANJ
(bivši: Beksel)

obvešča

potrošnike krmil, da ima stalno na zalogi razna krmila za:

- kokoši nesnice in piščance
- krave molznice in tele
- prašiče
- koruzo v zrnju, šrot, pšenico itd.

Cene zmerne
Dostava hitra

Kamping

Z RESTAVRACIJO

ŠOBECE
pri BLEDU
Idealen kamping, prostor s kopalščem, mini golfom in restavracijo, domača in mednarodna kuhinja, izbrane pijače.

Za obisk se priporočamo.

Trgovino je treba približati potrošniku

Veletrgovina Živila Kranj je na Bledu odprla preurejeno samopostrežno trgovino

V zadnji številki našega časnika smo zapisali, da je Veletrgovina Živila Kranj v petek zjutraj na Ljubljanski cesti na Bledu odprla preurejeno samopostrežno trgovino. Ko smo popoldne ta dan obiskali Bled in si jo ogledali, smo bili nemalo presenečeni. Že prvi hip se nam je porodil občutek, da je to ena najlepših samopostrežnih trgovin na Gorenjskem. Čeprav se trgovina po založenosti oziroma izboru ne razli-

kuje od drugih tovrstnih trgovin, pa je zanimiva njena notranja ureditev.

Ko so se namreč v podjetju odločili, da bodo klasično trgovino na Bledu preuredili v samopostrežno, so se na predlog gradbenega mojstra tovariša Perka odločili, da izkoristijo gradbeno ureditev stavbe. Stara trgovina je imela namreč obokan strop. Zato so strop odkrili in ves prostor prilagodili tej poseb-

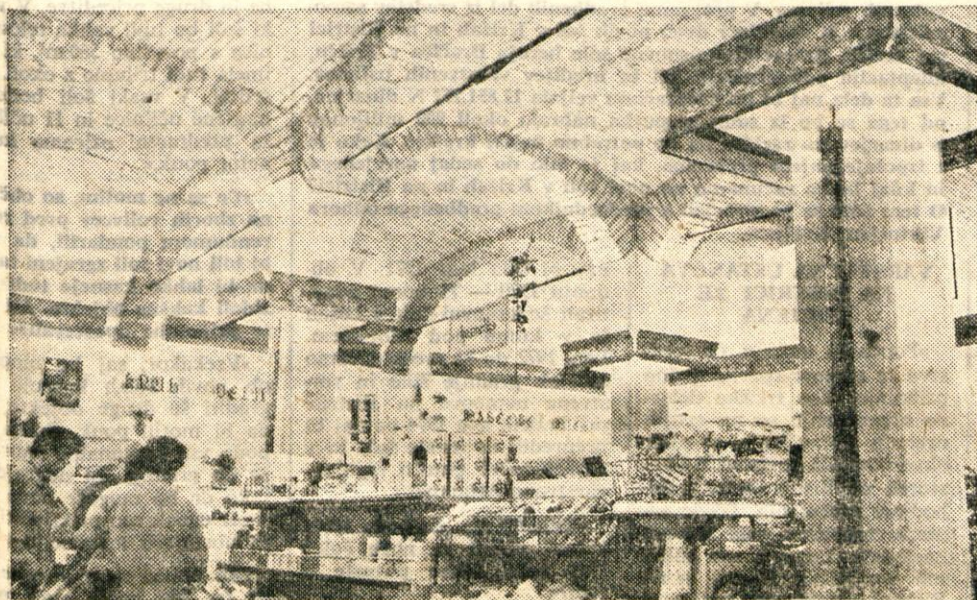
nosti. Tako jim je z majhnimi stroški in v rekordnem času (tri tedne) uspelo urediti moderno trgovino, ki je dopolnila in polepšala ta del Bleda.

Da je podjetje Živila s takšno odločitvijo doseglo svoj namen, pa potrjuje tudi obisk v trgovini, saj jo je v petek obiskalo veliko domačinov in tujcev. In že prvi dan je promet v trgovini nemalo presenčil.

Ko smo se v petek popoldne pogovarjali z direktorjem poslovne enote Veletrgovine Živila tovarišem Jožetom Žemvo, nam je povedal, da pravkar odprta trgovina pomeni del prizadevanj, da bi Veletrgovina Živila trgovino čimbolj približala potrošniku. Zato bo podjetje tako na Bledu, kot v drugih krajih Gorenjske, stremelo, da čimbolje uredi še nekatere klasične trgovine. Razen tega pa bo tudi v prihodnje povečevalo trgovsko mrežo v kranjski občini in drugih krajih Gorenjske.

Nazadnje pa povejmo še to, da bo Živila zraven sedanje preurejene samopostrežne trgovine uredila na Bledu tudi lokal za prodajo spominkov.

A. Z.

Ena najlepše urejenih samopostrežnih trgovin na Gorenjskem: Samopostrežna trgovina Veletrgovina Živila na Ljubljanski cesti na Bledu. — Foto: F. Perdan

OSNOVNA ŠOLA
SIMON JENKO KRANJ

razpisuje

naslednji prosti delovni
mesti:

1. HISNIKA-KURJACA
v centralni šoli
2. CISTILKE v podr. šoli
Goriče

Prijave zbira uprava šole
15 dni od dneva objave te-
ga razpisa.

OBIŠČITE HOTEL

**TRIGLAV
Bled**

Nizke cene penzionov
in prehrane.

Izbrana nacionalna jedila
in pijače.

Senčnat vrt
telefon 77-365

Anketa o medsebojnih odnosih v tržiškem TRIU Za boljšo pripravo in organizacijo dela

V tržiški industriji obutve in konfekcije so pred nedavnim izvedli zanimivo anketo. Zanimivi so predvsem rezultati oziroma odgovori vprašanih, saj je bila anketa izvedena v ne preveč rožnatem položaju podjetja. Osebnih dohodkov namreč niso bili najboljši, imeli so nekatere težave v proizvodnji in tudi precej sredstev so namenili za investicije. Omenjeno anketo — bila je anonimna — povzemamo zaradi tega, ker bi lahko mnogim drugim delovnim organizacijam pomagala pri rešitvi nekaterih težav, ki se nujno porajajo pri proizvodnji.

Anketiranih je bilo 112 oseb od 127, kolikor jih je zaposlenih v Triu. Ze iz odgovora na prvo vprašanje, ki je zadevalo dobo zaposlitev v Triu, je razvidno, da je to zelo mlad kolektiv, saj je večina anketiranih delavcev v podjetju manj kot štiri leta. Naslednje vprašanje je imelo namen ugotoviti zadovoljstvo ali pa nezadovoljstvo z razporeditvijo na delovno mesto. Več kot polovica vprašanih je zapisala pritriljen odgovor, negativen odgovor pa 19 vprašanih. Mnogim, ki so zapisali, da niso zadovoljni s svojim delovnim mestom, se delo verjetno zdi pretežno, preveč natančno, skratka, prezahtevno v primerjavi z plačilom, ki ga dobijo. Med odgovori na vprašanje, kaj bi bilo treba storiti, da bi na delovnem

mestu ob čimmanjšem trudu zahtevali čimvečje delovne uspehe in učinek, prevladuje mnenja za boljšo pripravo dela in boljšo organizacijo dela. To velja zlasti za ponovno preučitev delovnega procesa, da bi odpravili ozka grla. Najbrž bodo v Triu posvetili tudi precej pozornosti temu, da bi odpravili ozka grla. Najbrž bodo v Triu posvetili tudi precej pozornosti temu, da bi odpravili ozka grla. Najbrž bodo v Triu posvetili tudi precej pozornosti temu, da bi odpravili ozka grla. Najbrž bodo v Triu posvetili tudi precej pozornosti temu, da bi odpravili ozka grla.

Pri odgovoru na vprašanje, kako si anketiranci zamisljajo boljši in spodbudnejši način nagrajevanja po delovnem uspehu, prevladuje jejo težnje oziroma želje za boljša merila za nagrajevanje osameznikov. Tako so

nekateri poudarjali, da bi morali bolj upoštevati strokovnost in leta zaposlitve, nagrajevanje po učinku in normiranje strokovnjakov.

ALI STE ZADOVOLJNI Z DELOM DIREKTORJA?

Iz odgovorov lahko sklepamo, da so delavci v glavnem zadovoljni z delom mojstrov. Ob tem naj omenimo pripombe skupine 7 anketirancev. Mojstra cenijo, vendar je premalo pozoren nanje. Iz nekaterih odgovorov je opaziti tudi navezanost na prejšnjega mojstra in si ga zato žele nazaj. Pri tem gre najbrž za vprašanje časa, ki ga nekdo potrebuje, da se vživi v novo delovno sredino in da se njegovi sodelavci navadijo nanj.

Kot za mojstra tako so anketiranci lahko povedali svoje tudi o drugih vodilnih ali vodstvenih kadrih v podjetju. O obratovodnji 44 vprašanih meni, da je dober, 9 anketirancev je prepričan, da bi moral pri svojem delu bolj sodelovati z delavci in s strokovnimi službami, medtem ko ima 6 vprašanih o

obratovodnji slabo mnenje. Kar zadeva vodenje podjetja je približno tri četrtine vseh članov podjetja delno ali povsem zadovoljno z vodenjem kolektiva. 12 članov kolektiva je pripomnilo, da so slabo obveščeni o vodenju podjetja.

Ko smo že pri odgovorih o vodenju podjetja, naj za primerjavo zapišemo ocene o direktorjem delu. Člani kolektiva zelo ugodno ocenjujejo direktorja, saj jih ima kar 86 zelo ugodno mnenje o njegovem delu. Dobre ocene na tej »lestvici popularnosti« je dobil tudi sekretar podjetja in računovodstvo, medtem ko delavci zelo slabo ocenjujejo delo šefa komerciale.

PRESLABA OBVEŠČENOST

Že v nekaterih odgovorih o vodenju podjetja so anketirani zapisali, da niso dovolj informirani. Slaba informiranost je še bolj očitna iz vprašanj o sami informiranosti v podjetju, ki jo potrjujejo tudi zelo neugodni odgovori na vprašanje, če poznajo predsednika delavskega sveta, upravnega odbora in sindikalne podružnice. Nekateri odgovori so tudi nakazali poti za izboljšanje problemov s tega področja. Tako navajajo boljše medsebojne odnose, krepitev občutka ko-

ektivnosti in v pismeno informiranost — oglasna deska, list podjetja — kot načine za izboljšano informiranost slehernega zaposlenega.

Vprašanja o razvoju podjetja so dobila zelo ugodne odgovore. Med ukrepi, ki naj bi ta razvoj še povečali, naj omenimo želje za boljše medsebojne odnose, sicer pa so že v nekaterih odgovorih na prejšnja vprašanja navajali težnje za boljšo pripravo in organizacijo dela. Na koncu naj omenimo še odgovore o zdravstvenem in higienskem varstvu pri delu, saj je negativnih kar precej. Ravno ti odgovori bodo najbrž pomagali službi zdravstveno tehničnega varstva, da bo odpravila pomanjkljivosti.

Že v uvodu smo pozdravili odločitev o takšni anketi v Triu in na koncu lahko to mnenje samo ponovimo. Res je, da je bila anketa anonimna in da ji morda zaradi tega kdo pripisuje manjši pomen, vendar menim, da je kljub temu dala samemu kolektivu kot njegovemu vodstvu obilico koristnih napotil za boljše medsebojne razumevanje, za odpravo nekaterih nesoglasij in ne nazadnje tudi predloge za večjo proizvodnjo in s tem tudi za večje uspehe delovne organizacije.

V. Guček

Seja sveta kamniške gimnazije

Ravnateljev odstop spet odložen

V sredo popoldne je bila na kamniški gimnaziji seja sveta zavoda, na katero so povabili tudi predstavnike družbenopolitičnih organizacij in skupščine občine Kamnik. Čeprav je bil namen vseh udeležencev sestanka razpravljati o odstopu ravnatelja in računovodkinje, je razprava nakazala vrsto nerešenih problemov financiranja srednjega šolstva v naši republici.

Na seji so poudarili, da je financiranje srednjega šolstva v začetku leta sprejela republiška izobraževalna skupnost, vendar člani profesorskega kolektiva še danes ne vedo, pri čem so. Kamniška gimnazija ima 217 dijakov v osmih oddelkih in naj bi letos dobila od republiške izobraževalne skupnosti 55 milijonov S dinarjev. Člani sveta so ob tem dejstvu izrazili dvom o pravilnosti kriterijev za razdelitev sredstev, saj so postregli s podatki, da naj bi nekatere druge gimnazije v naši republici, čeprav imajo morda le dva oddelka več kot kamniška, dobili celo 50 ali pa še več odstotkov denarja.

RIS — STRANKE SPREJEMAMO SAMO DVAKRAT NA TEDEN

Tako ravnatelj, omenimo naj, da svet njegovega odstopa ni sprejel, kot tudi drugi člani sveta zavoda kamniške gimnazije so poudarjali, da so republiško izobraževalno skupnost večkrat pismeno in ustno opozarjali na neurejeno financiranje srednjega šolstva, vendar so vse njihove pritožbe in predlogi naleteli na gluha ušesa. Na seji so tudi gurali dopis republiške izobraževalne skupnosti z dne 23. maja letos, v katerem republiška izobraževalna skupnost poudarja, da zaradi obilice dela lahko sprejema stranke samo vsak torek in četrtek od desete do 15. ure. RIS je v tem dopisu tudi priporočila, da naj njene stranke omejijo tudi telefoniranje. Člani sveta so menili, da to pomeni zapiranje javne institucije pred javnostjo.

SPORNIH 30 Odstotkov

Svet kamniške gimnazije se je sestal z namenom, da razpravljajo o odstopu ravnatelja Zvoneta Vrstovška, ki je svojo odpoved vložil že 18. aprila in o odpovedi tajnice in računovodkinje Ljudmile Dolenc. Kaj je oba vodilo k odstopu? Direktor Zvone Vrstovšek je dejal, da so vzrok njegovemu odstopu predvsem nekateri predlogi — res, da še niso bili dani v javnost — republiške izobraževalne skupnosti, da se dohodki vodstvenega, administrativnega in tehničnega kadra na slovenskih gimnazijah zmanjšajo za 30 odstotkov. Zvone Vrstovšek je omenil, da bi imel kot ravnatelj gimnazije z 22 leti službe, visoko izobrazbo in 10 urami učne obveznosti na teden po teh predlogih le 1.630 N din plače. Tajnica, ki opravlja tudi računovodske in administrativne posle, pa naj bi po teh predlogih imela le 850 N dinarjev mesečnega dohodka. Ravnatelj je opozoril tudi na zanimiv paradoks, da bi lahko kot redni profesor in ne kot ravnatelj zaslužil več, kot naj bi sedaj znašala njegova

direktorska plača. Prav tako skoraj niso potrebne primerjave z osebnimi dohodki na osnovnih šolah ali delovnih organizacijah.

DELEGACIJA BO SLA NA RIS

Omenili smo, da svet zavoda kamniške gimnazije ni sprejel odstopa svojega ravnatelja, ravno tako pa tudi ne odstopa tajnice. Člani sveta so poudarjali ravnateljve zasluge, da je danes kamniška gimnazija med najboljšimi v Sloveniji, saj je odstotek absolventov kamniške gimnazije, ki so uspešno končali študij na visokih in višjih šolah skoraj za polovico večji kot republiško povprečje. Tudi učni uspeh potrjuje dobro poslanstvo gimnazije, saj bo letos končalo šolsko leto 84 odstotkov vseh dijakov. Zato so na seji sklenili, da ob obeh ostavkah ne morejo sprejeti, temveč so jih odložili do rešitve problema. Sklenili so tudi, da bo delegacija, sestavljena izmed predstavnikov sveta zavoda in kamniške občinske skupščine, obiskala republiško izobraževalno skupnost in skušala dobiti pojasnila za številne nejasnosti.

V. Guček

Kje bodo v Begunjah zidali novo šolo?

Po sklepu občinske skupščine bodo drugo leto hkrati začeli graditi nove osnovne šole v Bohinju, na Bledu, v Radovljici, Begunjah in Lescahu (adaptacija). Načrti so pripravljani, lokacije določene, le v Begunjah še ne vedo, kje bo stala nova šola. Občani so želeli, da bi šola stala na prostoru nasproti gostilne pri Jožovcu, kjer je nogometno igrišče, vendar je to zemljišče last psihiatrične bolnišnice, ki zemljišča ne odstopi zaradi lastnega razvojnega programa.

Pred kratkim so na občino v Radovljico poklicali več

Po referendumu v tržiški občini

Jeseni bosta gotova načrta za šoli v Križah in na Bistrici

Sredstva redno pritekajo

Lani novembra so imeli v tržiški občini referendum za zbiranje samoprispevka za gradnjo novih šol in za preureditev sedanjih šolskih prostorov. Znano je, da je lanski referendum zelo dobro uspel, saj je »za« glasovalo več kot 90 odstotkov vpisanih volivcev. V programu gradbenih del iz sredstev samoprispevka je zgraditev dveh novih šol v Križah in na Bistrici pri Trziču, preureditev osnovne šole heroja Bračiča v Trziču, adaptacija podružničnih šol in ureditev varstvenih ustanov. Vsa ta dela naj bi po predračunu veljala 12,851.757 N dinarjev, od tega se bo iz samoprispevka nabralo okoli 900 milijonov S dinarjev, za razliko pa bo potrebno najeti kredite. Kako je z izpolnjevanjem programa, kaj je bilo do sedaj narejenega in kdaj lahko računamo na novi šoli v Križah in na Bistrici? O tem smo se pogovarjali s predsednikom gradbenega odbora Viktorjem Kraljem.

VARSTVENA USTANOVA NA BISTRICI ŽE UREJENA

»Poudariti moram, da sredstva iz samoprispevka redno prihajajo. Vse tržiške delovne organizacije so na svojih organih upravljanja sprejele obveznost, da prispevajo 1 odstotek od bruto osebnih dohodkov zaposlenih. Glede samega programa naj povem naslednje. Letos bomo odkupili zemljišči v Križah in na Bistrici, varstvena ustanova na Bistrici je že preurejena, medtem ko bo otvoritev preurejene vzgojno-varstvene ustanove na gradu letos za občinski praznik — 5. avgusta. Letos bodo že tudi narejeni načrti za gradnjo novih šol ter adaptirana osnovna šola v Dolini.«

»Občane tržiške občine bo prav gotovo zanimalo, kdaj nameravate začeti z gradnjo novih osnovnih šol v Križah in na Bistrici?«

»Po načrtu naj bi začeli graditi osnovno šolo v Križah prihodnje leto, dograjena pa

naj bi bila leta 1971. V obdobju 1970 — 71 bomo adaptirali še osnovni šoli v Lešah in v Lomu pod Storžičem. Leta 1972 do 73 predvidevamo začetek gradnje šole in varstvene ustanove na Bistrici pri Trziču, leta 1974 pa naj bi preuredili še ostale šole in v Križah začeli graditi vzgojno-varstveno ustanovo.«

»Omenili ste, da bodo letos gotovi načrti za nove šole? Kaj nam lahko poveste o tem?«

V SOLAH TUDI TELOVADNICI S TRIBUNO

»Ko smo sprejeli program gradenj, nismo razpisali razpisa za idejni projekt, temveč smo omenjeni program poslali projektivnemu podjetju Kranj, SGP Projekt Kranj in Projektivnemu biroju Trzič z željo, da nam predlože nekaj načrtov že obstoječih šol v Sloveniji. Gradbeni odbor je predložene načrte pregledal in upošteval zlasti zahteve občanov, da morajo biti nove šole grajene na klasičen način, da morajo imeti ustrezen strešni naklon, kratkati, da so prilagojene klimatskim razmeram v naši občini. Gradbeni odbor tesno sodeluje s predstavniki republiškega sekretariata za kulturo in prosveto in tako smo že naročili idejni projekt za novi šoli v Križah in Bistrici, ki bo najbrž obravnavan že na prihodnji seji tržiške občinske skupščine. Idejni projekt bodo obravnavali tudi zbori volivcev, oba glavna načrta pa naj bi bila izdelana do septembra letos. Po izdelavi glavnih načrtov bomo razpisali licitacijo, na kateri naj bi dobili ponudbe za gradnjo vsake šole posebej in za gradnjo obeh šol hkrati.«

»Ali nam lahko v nekaj besedah opišete novi šoli, ki jih nameravate zgraditi v Križah in Bistrici?«

»Vsaka šola bo imela 1600 kvadratnih metrov površine.

To bo večnamenski prostor, ki bo povezan z nekoliko dvignjeno pevsko sobo, ki bo rabila tudi za oder za kulturne in druge prireditve. V vsaki šoli bo tudi velika telovadnica s površino 560 m², ki bo imela tudi tribuno z okoli 200 sedeži. V vsaki šoli bodo 4 matične učilnice in 11 učilnic za predmetni oziroma kabinetni pouk.«

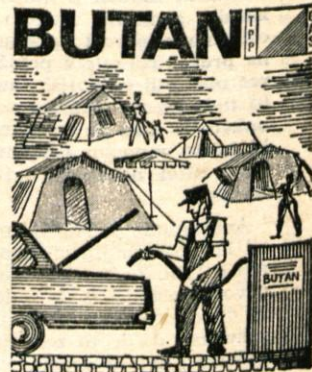
»Če se ne motim, so občani na zborih volivcev pred referendumom poudarili, da naj bi bili novi šoli zgrajeni tako, da bi lahko kasneje tudi dozidali kakšne objekte. Ali ste te pripombe upoštevali?«

»Vsekakor, saj bo mogoče ob novih šolah kasneje dograditi še druge objekte, ne da bi motili pouk. Sploh pa bodo vse komunalne naprave že ob gradnji šol dograjene, tako da bo mogoče nove objekte enostavno priključiti na že obstoječo instalacijo.«

»Za konec nam povejte še še to, kje bosta stali novi šoli?«

»V Bistrici naj bi nova šola stala severno od restavracije na Deteljici — ob avtomobilski cesti, v Križah pa na delu bivšega vojaškega zemljišča.«

V. Guček

CAMPLIN — AVTOPLIN
Kraj poljenja:

Kamping v Zaki — BLED

PLINARNA LJUBLJANA,
Vodovodna cesta (za Litostrojem)
telefon 316-798, 315-759

CAMPLIN — AUTOGAS

Posto di rifornimento:
Camping v Zaki — BLED

PLINARNA LJUBLJANA, Vodovodna cesta
(dietro la fabrica Litostroj)
telefon 316-798, 315-759

Zanimiva predstavitev otroške ustvarjalnosti

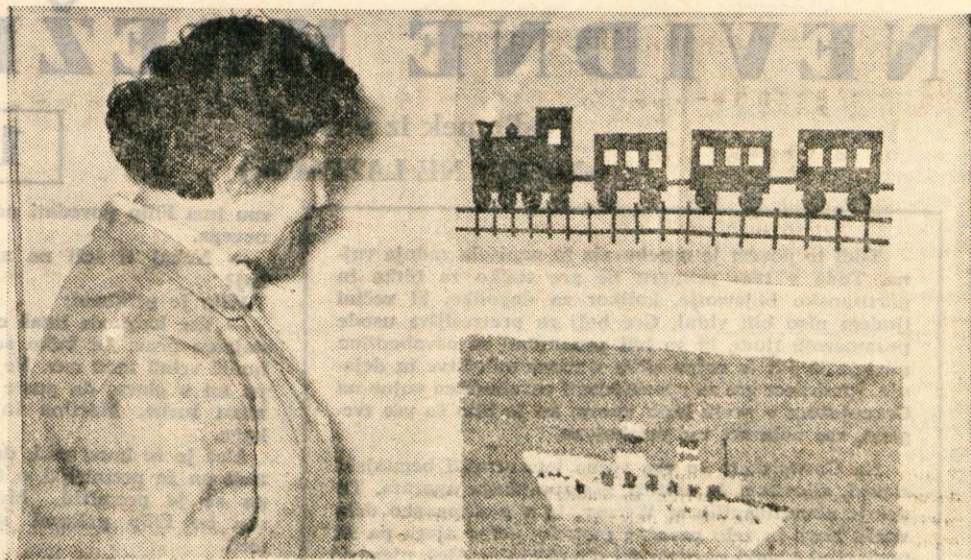
V radovljiški graščinski dvorani so ta teden odprli zanimivo razstavo otroških likovnih del vseh gorenjskih predšolskih varstvenih ustanov s področja zavoda za prosvetno pedagoško službo Kranj. Akcija je nedvomno zelo spodbudna, posebej še zategadelj, ker je organizator razstave, zavod za prosvetno pedagoško službo Kranj, uspel združiti v eno skupno razstavo vse varstvene ustanove Gorenjske.

Po vsebinski plati je razstava zelo bogat prikaz različnih oblikovalnih tehnik in načinov likovnega izražanja, obenem pa razodeva bujnost ustvarjalne domišljije in neomejeno sproščenost oblikovanja. Razumljivo je, da je na stopnji predšolske dobe pri otrocih najbolj razvito izražanje v oblikah, raznoterih svobodnih likih, figurah in upodobitvah, ki temeljijo na neposrednem otrokovem izkustvu in na domišljijah predstavi. Vendar je za tako izražanje značilna neurejenost, svobodna sproščenost, neobvladovanje prostora in podobno. S spretno usmerjevalno in pedagoško roko pa je mogoče vse te vrline in prednosti, ki jih imajo samo najmlajši, urejati, sproščati in

voditi v neko pravilnost, urejenost pri obvladovanju prostora in načina oblikovanja. Iz razstavnih izdelkov je očitno razvidno dobro strokovno pedagoško vodstvo in pomoč, ki otroka neprisiljeno privaja na urejeno in smiselno upodabljanje, dasiravno pri tem otrokova sproščenost in fantazijska zagnanost ni sta v ničemer prikrajšani.

Razstava predšolskih varstvenih ustanov Gorenjske je obenem že tudi izbor vsega najboljšega in najbolj originalnega, kar so otroci ustvarili pri delu in igri. To se razstavi pozna. Pa ne samo kvaliteten izbor, tudi originalnost in domiselnost sta močno prisotni v likovnih delih. K temu je pripomogla tudi sama postavitev razstave in razporeditev eksponatov.

Skupna akcija vseh gorenjskih varstvenih ustanov iz petih gorenjskih občin: Skofje Loke, Tržiča, Kranja, Jesenic in Radovljice na področju likovnega oblikovanja priča o kvalitetno usmerjalnem delu v ustanovah, obenem pa je prikaz dela in ustvarjalnosti. Zato velja za organizatorje in ustvarjalce ter pedagoge, da so presenetili javnost z izvirnostjo, kvaliteto in domiselnostjo. B.

Potujočo razstavo otroških likovnih del so pred kratkim odprli v radovljiški graščinski dvorani. — Foto: F. Perdan

Za konec šolskega leta - javni nastop

Glasbena šola Skofja Loka se je ob koncu šolskega leta predstavila širšemu občinstvu. Učenci naj bi pokazali, koliko so v tem letu pridobili, koliko so se naučili.

Tako je prejšnjo nedeljo priredila nastop podružnica glasbene šole Skofja Loka na Češnjici. Gledalci so malo dvorano v Alpesu napolnili do zadnjega kotička, mnogi pa sploh niso dobili prostora. Nastopili so učenci različnih razredov glasbene šole, predstavili so se mladi harmonikarji, ansambel kitar in pi-

halni orkester. Kot gostje so nastopili pevci iz Skofje Loke — ženski kvartet in moški oktet glasbene šole. Nastopajoči so prav gotovo zadovoljili hvaležno občinstvo.

V nedeljo, 15. t. m., pa je glasbena šola priredila samostojen nastop v dvorani loškega gledališča. Tudi tod je bila dvorana polna. Gledalci so lahko poslušali mlade pianiste, violiniste, violončeliste, harmonikarje. Poleg tega pa so se loški javnosti predstavili tudi solopevci, kvartet trobil, harmonikarski

zbor višjih in nižjih razredov, ansambel kitar, orkester glasbene šole. Posebno so navdušili ženski kvartet in moški oktet, ki se prav te dni tudi pripravljajo za nastop na izseljenskem pikniku.

Nastop je popolnoma uspel. Največ priznanja pa gre predvsem ravnatelju in dirigentu Oskarju Škulju, profesorju Capudru, še posebno pa vodji solo pevcev, oktetu in kvarteta profesor Jarčevi. Takih prireditev si v Skofji Loki še želimo.

Zgodba o deset let starem francoskem Kranju ali obisk v mestecu La Ciotat na Azurni obali

Bil sem zjutraj med ribiči, ki so iztovarjali ujetje ribe s svojih zastarelih ladij. Zadrug nimajo; ribiške ladje so last posameznih zasebnikov, za večje love pa najemajo pomožne delavce. Kmetje v slikoviti provansalski pokrajini gojijo zlasti vinsko trto, grah in artičoke. Vino, v prvi vrsti oni znameniti provansalski »rosé« iz vinogradov med La Ciotatom in Cassisom, je vabljivo zacingljalo v naših kozarcih; pa tudi v Parizu pogosto naletim v trgovinah na žlahtne sorte z rdečeprogastim zaščitnim znakom »La Tour«. Toda, kar zadeva solato, sem v glavni trgovski uličici Ciotata, v rue des Poilus, ugotovil, da je skoraj še dražja kot v Parizu. Modernih tržnic imajo še malo. Pravkar dokončujejo zraven nove gimnazije tudi prvo res veliko veleblagovnico.

»Oh, trgovinico s čevlji imam; posli še kar gredo, samo zahteve sezon je v naši stroki vse bolj težko slediti; sicer sem pa mestni svetnik, jemljem stvari bolj na lahko in sem referent za šport... Eno kavico boste pa vendar,« me je, komaj sva z Viallom sedla k zajtrku v restavraciji »Malta«, katere lastnik je — spet občinski svetnik Francis Frattini, prijel pod roko gospod Menat in mi kot posebno zaupnost šepnil: »Veste, jaz sem doma iz Carigrada...«

»Kauer,« je strelovito odrezal svoje ime debelušast Nemeč, ki je prišel istega dne na obisk iz nemškega mesta Singena ob Bodenskem jezeru. »Pri nas imamo industrijo aluminija in tovarno Maggyjevih kock. 13. aprila smo v La Ciotatu potrdili pobratenje obeh mest,« je

v še dokaj dobri, čeprav trdi francoščini izstrelil Nemeč.

V častni vitrini v prvem nadstropju stare mestne hiše s stolpičem in ploščo, ki so jo vzdali še v času Napoleona III, sem res našel štiri listine: knjigo z grbom domačega mesta — trdnjavo, pod katero plava riba, medtem ko se nad obzidjem zvija v obliki vprašaja debela vrv (kaj naj to pomeni, mi nihče ni vedel povedati); rdečega jelena v angleškem mestnem grbu; črnega nemškega medveda; in Dermeljevo plaketo z glavo pesnika Prešerna. Zraven je odprta mapa pričala, da sta predsednika mest Kranja in La Ciotata dne 31. julija 1968 slovesno potrdila akt o pobratenju.

»Torej gospod župan, kaj menite ob desetletnici o tem pobratenju,« sem zastavil pogovor z županom Jeanom Graillom, ki je razen tega tudi predsednik pokrajinskega Generalnega sveta za Bouches-du-Rhone. Z okroglastim izrazom potez, zlasti okrog oči z očali in okrog podbradka, z gladko počesanimi osivelimi lasmi, je francoski župan jel obujati spomine na začetke povezave s Kranjem.

»Bilo je leta 1956, ko sem bil s skupino francoskih socialističnih županov prvič v Jugoslaviji. Bili smo tudi v Ljubljani in na Bledu. Vsak dan so bile konference. Spominjam se tudi, da sem takrat spoznal ministra Kardelja. V Kranju sem se pogovarjal s profesorjem Jesenikom, katerega starši so nekoč delali v Franciji, pa s predsednikom Vinkom Hafnerjem, in beseda je padla: A zakaj se ne bi pobratila Kranj in La Ciotat? Običajno se sicer vežejo obmorska mesta z obmorskimi, gorska z gorskimi; a zakaj ne bi to-

krat povezali alpsko z obmorskim? Hafner me je pozneje seznanil s Francem Puharjem, češ to bo moj naslednik. In smo se zmenili. Za praznik francoske revolucije 14. julija 1957 so bili Kranjčani prvič pri nas... Ob morju smo prebrali sporazum... Sledil je banket z urotnim ognjem. Na nebu so se izpisale žareče črke Kranj — La Ciotat...« se je raznežil župan ob protokolu in nato pripovedoval o nadaljnjih stikih, kot je bil na primer obisk kranjskih gospodarstvenikov v Trgovinski zbornici v Marseilleu leta 1967. Omenil je tudi, da bo letos v avgustu delegacija Kranja pod vodstvom sedanjega predsednika občinske skupščine Slavka Zalokarja obiskala La Ciotat in da se že zdaj tega veselijo.

»Toda ali ni mogoče najti še kaj več v tem sodelovanju,« sem vztiral. »Prav gotovo bi morali najti tudi še druge poti in želimo si razširitve sodelovanja v prihodnje. Samo naše možnosti so zelo omejene, zlasti v finančnem pogledu,« je izjavil župan Graille. »Sicer pa velja du,« je izjavil župan Graille. »Sicer pa velja tako za zvezo z Jugoslavijo, kot z Anglijo: ali ne bi mogli poleg otrok izmenjavati tudi delavce, strokovnjake...«. V Bridgewaterju imajo tovarno za celofan, ki zaposluje okrog 3000 delavcev; tu pri nas dela v ladjedelnici okrog 3500 ljudi; pri vas v Kranju je močna industrija... Toda kaj, ko so podjetja pri nas v zasebni lasti! Ladjedelnici smo dali že več predlogov za take izmenjave, pa ni bilo iz tega nič... Tudi nove delavce, ki so jih zaposlili v ladjedelnici iz Jugoslavije, so dobili po posredovanju jugoslovanskega konzulata v Marseilleu preko rednega urada za zaposlovanje, ne preko naše mestne zveze... Po večini so to delavci iz Hrvaške. Pač, kot veste, obstojajo v Franciji po podjetjih nekaki tovarniški sveti, ki se brigajo za socialne in politične zadeve. Morda bi ta svet v naši ladjedelnici navezal neposredno zvezo s kakim kranjskim delavskim svetom, na primer z Iskro...«

(Nadaljevanje sledi)

Piše Bogdan Pogačnik

NEVIDNE MREŽE

(Odlomek iz povesti
»MRTVI NE LAŽEMO«)

1

Tudi to povest je narekovala in napisala zadnja vojna. Toda v tem primeru ne gre toliko za bitke in partizansko bojevanje, kolikor za dogodke, ki večini ljudem niso bili vidni. Gre bolj za pretresljive usode posameznih ljudi, ki so bili pomembni za osvobodilno gibanje in jih je vojna silila v razne odločitve in dejanja. Predvsem gre za specifičnosti osvobodilne vojne na Gorenjskem v prvih letih upora, ko je bilo še vse tvegano, vse nejasno, vse neizhojeno.

Na Gorenjskem so vsa vojna leta strašili begunjski zapori, silovitost in zvitost gestapovskega aparata. Tu deluje obersturmführer Werner, ki v gestapovsko delo vnaša nove in zelo nevarne metode, poleg njega pa so poglavitni junaki partizanski obveščevalci Aleš, njegovo dekle Martina in njen prekanjeni brat Filip, gestapovski plačanec, ki se je vrnil v osvobodilno gibanje. Poleg njih so še drugi junaki, kakor je kmet Golob ali obveščevalec Peter, predvsem pa gre za usodo Aleša in Martine. To je vojna čudno zgneta, kot pač more samo vojna, in kot je še vrsto drugih. Skratka, gre za silovitost osvobodilnega gibanja na Gorenjskem, ki je zahtevalo številna življenja najboljših, ter za silovitost okupatorja, ki je malo manj kot uničil začetke upornišтва — vendar pa ga ni, kajti življenje je bilo močnejše od številnih in strahotnih smrti.

Ta knjiga je eden izmed spomenikov junakom, ki jih je z mrzlo in okrutno ter veččo roko zgrabil gestapovski mehanizem, hkrati pa izseček včasih nevidnega boja dveh smrtnih sovražnikov.

Ko je Aleš stopil med stene napol zgrajene hiše, ga je iz kota že pozdravilo prajano Filipovo sikanje. Močan stisk roke, in že sta se stisnila k tlom. Vse je teklo tiho in uglajeno, kakor že večkrat. Nahrbtnik na tleh je bil nabasan s cigaretami in še z drugim, za partizane izredno pomembnimi drobnarijami. Aleš je zažarel od zadovoljstva. Ker je bil sam strasten kadilec, je vedel, kako je tovarišem ob pogosti cigaretni suši. In kazalo je, da so to razumeli vsi z Martino vred.

— To je več vredno, kakor bi pripeljali voz mesa. Vol sam pride do taborišča.

— Ni veliko, a zbral sem, kolikor se je dalo, se je Filip branil hvale. — Sicer je z nami vsa dolina. No, skoraj vsa, se je popravil.

— To je že res; a čim več jih je na naši strani, več je aretacij.

— Tudi to drži, toda brez tega ne gre. Ljudje bi morali biti previdnejši.

— Morda je pa kdo kaj izčeval kar tako, po neumnosti? je tipal Aleš.

— Tega ne vem, a lahko bi se tudi od mene kdo česa naučil.

— Kako misliš?
— Kot bi ne vedel, da sem že nekaj mesecev prijavljen med bolniki. To je neke vrste sabotaža. Delam za vas, na zunaj pa gradim hišo!

Filip je bil izredno koristen član nevidne verige zapornikov v dolini. Znal je neveljavno in preudarno živeti in najti stike z vrstniki, med katerimi so bili tudi trgovci in večji kmetje. Znal je na-

mu ima Filip povedati nekaj novega.

— Nekaj ti leži na srcu, kaj?

Filip je prikimal:
— Vse kaže, da imaš o izdajalcu prav. Le kako se je hudič vrnil med nas. Ne gre pa mi v glavo, da puste pri miru mene, Martino in še koga.

Aleš je že hotel reči, da je tudi on že premišljal o tem, pa se je premislil. Morda mu bo Filip pokazal novo sled.

— In kaj misliš ti o tem?

— Kakorkoli razmišljam, ne odvijem klobčiča. Le to si lahko mislim, da vsak trenutek utegnejo prijeti tudi mene.

— Se samo bojiš ali kaj veš?

— Kako me je strah, že veš, kaže pa, da bodo spet zaprli nekaj ljudi. Ugibam, če bi se umaknil?

Prej Martina, zdaj Filip. Kar z menoj! Kdo bo pa v dolini prepričeval, zbiral in spodbujal ljudi, če bodo šli v gmajno ravno takti, je obšlo Aleša. In napoved, da groze nove aretacije, je bila presenetljiva, vendar mu je ob tem šinilo nekaj v glavo. Zato je zadržano vprašal:

— Kje si zvedel in za koga?

Filip se je tesneje presedel k Alešu in počasi, šepetaje našteval:

— Za vse ne vem, v nevarnosti pa so Jurč, Marinč, Pečar in Jesenovec!

— No, in kje si to zvedel?

— Koritnik v trgu ima poleg trgovine tudi gostilno, saj veš. Nekaj litrov vina je zaleglo, da je bil pogovor stvarnejši. Ali pa je tudi med policisti kak sovražnik hilerizma? Vrag si ga vedi?

Aleš je tehtal vsako besedo.

— Le kdaj in kako si to zvedel?

Filip je še enkrat ponovil, da mu je Koritnik povedal in dodal:

— Saj veš koliko znanec ima, veš pa tudi, kako so ti trgovci in gostilničarji zvit. Dajejo Nemcem in nam, čeprav jim ni drugega mar kakor zaslužek.

— Nekaj bo že držalo... Kaj pa ti? Si Koritniku povedal kaj več?

Filip ga je začudeno pogledal:

— Si nor? Kaj še ne poznaš Filipa? Ne samo Koritnika, še koga drugega bi žejnega prenesel čez vodo!

Aleš je na to raje molčal, kajti prav to je zdaj v njem nekaj premaknilo. Ni hotel več vrtati vanj, zato mu je pritrđil:

— To vem, to o prenašanju žejnega prek vode... Pa meni, da je novica zanesljiva?

— Kako čudovit biser! Ali si ga lahko ogledam pri dnevnih svetlobi?

Motorizirana poplava

Vsako leto se pojavi na svetovnih cestah novih 15 milijonov motornih vozil, med njimi je samo osebnih avtomobilov 10 milijonov. Konec leta 1968 je vozilo po cestah vsega sveta okoli 170 milijonov vozil. To pomeni en avtomobil na 20 prebivalcev zemlje. Avtomobilska industrija je lani proizvedla 28 milijonov motornih vozil, kar je za 18 odstotkov več kot leto prej.

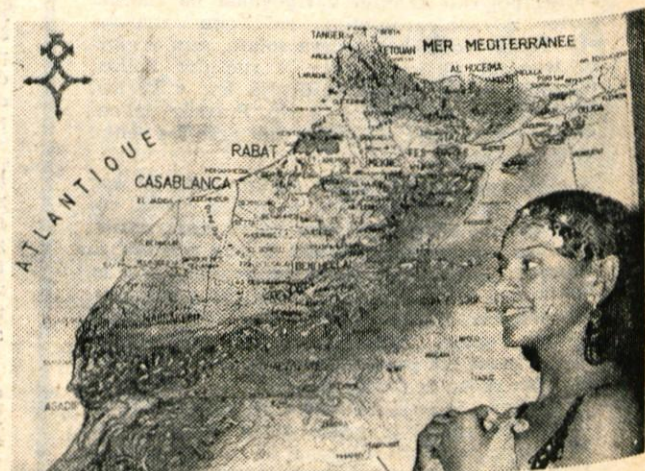
Packanje pomirja

Švedski psihologi menijo, da lahko neprestano opozarjanje dvehletnega ali triletnega otroka, naj se pri igri ne umaže, le temu lahko močno škoduje pri duševnem razvoju. Zato so ustanovili kaj nenavaden vrtec. Otroci nosijo plastične škornje in halje v prostoru obloženem s keramičnimi ploščicami. Z barvami smejo pisati po stenah, brskati po pesku in brodirati po lužah. Po mnenju psihologov igra z vodo in gnetenje ilovice otroke pomirja. Matere teh otrok, ki obiskujejo ta nenavaden vrtec, pa menijo, da so otroci izgubili precej prejšnje trmoglavosti. Otroci se pri igri popolnoma sprostitjo, ker ne slišijo venomer-pusti to, tega ne smeš itd. Po eni uri igranja v umazaniji navadno sami zahtevajo čistočo.

Spaski svetovni prvak

V Moskvi se je včeraj brez nadaljevanja prekinjene igre končal dvoboj med sedanjim svetovnim šahovskim prvacom Tigranom Petrosjanom in njegovim izzivalcem Borisom Spaskim. Spaski, star 32 let, je tako postal deseti svetovni šahovski prvak, potem ko je osvojil v 23. partijah 12,5 točke ali dve točki več kot Petrosjan.

Spaski je začel igrati šah že zelo mlad. Z osemnajstimi leti je bil že mladinski svetovni prvak in šahovski velemojster. V svoji štirinajstletni šahovski karieri je nedvomno izkazal svoj veliki talent, saj je bil med drugim prvak SZ in zmagovalc mnogih najmočnejših mednarodnih turnirjev.

Bralcem GLASA pošiljam po prevoženih 5800 km prisrčne pozdrave iz daljnega Maroka in sporočam, da dobro potujem! Lep pozdrav vsem iz Marrakecha! »Afriški popotnik«
Stane Tavčar

Tradicija tržiškega čevljarstva (27)

12. april 1941: Nemci prikorakajo v Tržič

Iz svojih vajenskih let se spominjam, da so kmetje imenovali visoke čevlje za zavezovati »rančoše«, nizke čevlje »žlifarje« (kasneje »parizarje«). Moški so v nedeljah večinoma nosili »štiflete«. Ženske čevlje smo izdelovali večinoma še na ravna kopita. Takšne čevlje so morale ženske vsak dan preobutivati: z desne noge na levo in obratno. Moški pa so takrat že nosili desne in leve čevlje.

Kopita za čevlje so bila oštevilčena večinoma po francoski meri, npr. št. 36 je 24 cm, št. 42 pa 28 cm. Tudi številke čevljev so takrat radi imenovali v popačeni nemščini, npr. zimedrajsik (37), anafircik (41) firecvancik (24). Po prvi svetovni vojni se tudi to počasi prenehalo. Oštevilčenje kopit oz. čevljev po angleški meri, npr. ena, ena in pol, dva, dva in pol itd., pa se je v Tržič zaneslo s čevljarstvo industrijo Pe-Ko.

Po prvi svetovni vojni se je v Tržič zanesel izraz »bakanci« (iz madžarskega bakancs); to so bili vojaški in delavski čevlji iz kravine, kovani; mnogi tržiški čevljarji so jih izdelovali za izvoz.

Kmečka mladina je nosila čevlje »rančoše« iz svinjine, lovci in kmetje pa »kvedrov-

ce«, dvakrat šivane in kovane, iz kravine. Tržka gospoda v Tržiču je nosila visoke čevlje iz ševra, šivane ali zbite, kasneje narejene tudi iz boksa.

NA ZADRUŽNO PODLAGO

Kranjski dekan M. S., prej od 1922—1928 župnik v Tržiču, je dobro poznal težke razmere čevljarjev v Tržiču. Te razmere so bile težke posebno v času gospodarske krize. Okrog leta 1934 je kot član usnjarske zadruge »Runo« v Tržiču predlagal tržiškim čevljarjem, naj se organizirajo in na zadrugi podlagi uredijo skupno proizvodnjo čevljev, in sicer pod firmo »Usnjarska zadruga Runo«. Za začetek bi delal vsak mojster s svojimi pomočniki v svoji delavnici, v

Runo bi oddajal le izdelke, tam bi dobival tudi material. Imeli bi le enega skupnega potnika. Runo bi za vse prodajal izdelke, vsak mojster bi izdeloval čevlje kot dotlej, tudi takšne vrste kot dotlej. Konkurenca bi s tem odpadla.

Manjši obrati so bili za ta predlog, večjih se pa ni dalo pridobiti. Največ je bilo pomislekov o izgubi samostojnosti. Prav zaradi teh pomislekov je ta lep načrt padel v vodo.

ZATON ZDRUŽENJA ČEVLJARSKIH MOJSTROV

V dosedanjih zapisih smo spremljali čevljarstvo mojstrov, ki so bili najprej združeni v ceh, od leta 1883 naprej pa v Čevljarški zadrugi, ki se je kasneje preimenovala v Združenje čevljarških mojstrov. Leta 1925 je Jugoslovanska obrtna zveza priredila obrtno razstavo v dvorani na Skali; s svojimi izdelki smo se je udeležili tudi čevljarji.

V Tržiču je obstajalo tudi »Skupno združenje obrtnikov«. Ker sta bili obe združenji, čevljarstvo in to skupno, številčno prešibki, je Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani izdala leta 1940 odločbo:

»Na podlagi 1. odstavka člena 356 in člena 390 obrtne-

ga zakona, v zvezi z odredbo ministrstva trgovine in industrije z dne 10. I. 1938... odreja podpisana zbornica ukinitve Združenja čevljarških mojstrov v Tržiču in pripojitev njegovih članov k Skupnemu združenju obrtnikov v Tržiču«.

Petega januarja 1941 je bil v telovadnici bivše meščanske šole zbor članov obeh bivših združenj v eno, to je v »Skupno združenje obrtnikov v Tržiču«. Za predsednika je bil izvoljen čevljarški mojster Martin Slapar iz Tržiča. Sestavili so komisijo za pomočniške izpite, ki ji je načeloval ravnatelj strokovne šole Edgar Vončina. Prvi pomočniški izpit po novem je bil 2. februarja 1941. Bil pa je tudi zadnji. Doletela nas je nemška okupacija. Na veliko soboto, 12. aprila, so prišle nacistične čete v Tržič. 26. aprila je nemški obrtni komisar Schmiedel zasedel pisarno Združenja obrtnikov na Koroški cesti 1. Samostojnega delovanja je bilo konec. Material se je delil le še na nakaznice (»Bezugschein«), po katere smo morali v Kranj. V začetku nam jih je delil g. Šiška, s katerim sva se že leto dni pozneje znašla skupaj v 3. sobi bloka 24 koncentracijskega taborišča Dachau.

Pripomba:

Ker me med drugo svetovno vojno več kot tri leta ni bilo doma, moram za ta čas zapise o čevljarstvu v Tržiču nekoliko prekiniti. Ker pa sem kot edini Tržičan čevljaril med vojno v taborišču in v mestu Dachau, bom nekaj zanimivih doživetij iz teh let opisal našim bralcem na koncu teh spisov.

Andrej Tišler

Prihodnjic:

Položaj tržiških čevljarjev in čevljarstvo industrije med nemško okupacijo

Gorenjski kraji in ljudje

Razcestja

MIHA KLINAR
(MESTA, CESTE
IN RAZCESTJA)

IV. DEL

11

In ta čas je še vedno viharen, še vedno boleč, slovenska pravica še ni izterjana, še nas hočejo ogoljufati, saj je še vedno slišati — in to celo močneje kot poprej — glas D'Annunzia, o katerem je Cankar že pred tremi leti, da, julija 1915, pisal, komaj dva meseca potem, ko je Italija napovedala vojno cesarstvu in s svojo napovedjo razbojnala zahteve po slovenskih primorskih pokrajinah, po Brdih po Vipavski, Krasu, po Istri, po naših krajih! In ta D'Annunzio je že takrat bobnal s svojimi verzami in še vedno bobna, da so pokrajine in kraji, ki niso bili nikoli italijanski in ki so že več kakor tisoč let slovenski in hrvaški, najbolj sveta tla matere Italije... O, Cankar je z vso človeško pravico in pravičnostjo zapisal, da je ta pesnik nepesnik, ki ga je velik narod vzdignil na svoje rame, oznanil svetu poezijo tatvine; in narod, ta veliki narod mu je ploskal in mu še vedno ploska...«

In že profesor pripoveduje o tem pesniku nepesniku, kakor ga je pred tremi leti imenoval Cankar in ki je že pred tremi leti imel med italijansko javnostjo močnejši glas in večje ime kakor sam kralj.

»Gabriele D'Annunzio. Kralj ni bil več Vittorio Emanuele; pesnik je bil kralj. Njegova beseda je bila beseda narodova, njegov glas je bil italijanske zemlje glas. Najzlahtnejši sad je pričal o drevesu,« pripoveduje profesor s Cankarjevimi besedami o še vedno najbolj bučnem in v teh časih najbolj znanem italijanskem pesniku, čigar slava je bila že zdavnaj razbojnana po svetu. »Tudi Cankar ga je bral. Bral še kot študent, pa je občutil na dnu srca, strahoma čutil, kakor je sam rekel, da D'Annunzio ni pesnik. Njegova besedna spretnost morda za-

služi občudovanje, toda samo besedna spretnost še ni poezija, kakor, žal, mislijo mnogi pesniki nepesniki. D'Annunzиеva poezija ne zasluži ljubezni, torej tistega plačila, ki je, kakor je zapisal Cankar, plačilo, ki je umetniku prvo in nad vse. Sodnik, ki dela zgodovino in večnost je srce! Te Cankarjeve besede, fanta, si je vredno zapomniti. Zapomniti za vse življenje... Je to pesnik?« se profesor obrne k inženirju in h gospe: »Je to pesnik, ki v debeli knjigi opljuva žensko, ki jo je sam zapeljal in ki mu je z brezprimerno nežnostjo svoje umetnosti ovila venec okrog pleše in, kakor pravi Cankar, bila po svoji duši in duhu, po lepoti in čednosti tako visoko nad njim, da najvišja glorijska njegova ni dosegla sijaja njenih belih rok. In vlačuga je bil D'Annunzio sam in ne igralka Eleonore Duse, ki jo je ta samodopadljivi pesnik potem v svoji knjigi opljuval.«

»Da, Eleonora Duse je bila«, bi inženir rad prekinil morebitni pogovor, neprimeren za enajstletna fanta.

Tudi gospa zardeva in se boji, da bo profesor govoril o stvarih, ki jih njen Karli še ne sme vedeti.

»Da, samodopadljivec je bil in je še ta D'Annunzio, kakor so samodopadljivci vsi pesniki nepesniki, ki skrbje, da bi z različnimi ekstravagancami prišli na vrh Parnasa in zasenčili vse pesnike, ki so bili pred njimi in ki bodo prišli za njimi. Res ne vem, kaj naj bi imele D'Annunzиеve kravate z njegovim pesništvo, oziroma z razglašanjem slave D'Annunzиеvega pesnikovanja,« pravi profesor in misli na D'Annunzиеvo potovanje v Egipt, ko je to svoje potovanje dal brzojavno razglasiti po vsem svetu in poudaril, da je vzel s seboj poldrug ducat živopisnih kratav. Cankar je po pravici napisal, da se tam, kjer se razmahuje glasen napuh, najdeti tudi družici napuha — praznota in strahopetnost. In D'Annunzиеv napuh se ni izražal samo v ekstravagantnosti, marveč tudi v tem, da je v na platnicah sleherne svoje knjige razglašal, kaj še misli napisati, na kar naj bi se njegovi častilci in bralci ponižno pripravili. Cankar je bil prepričan, da ima D'Annunzio po Italiji in po vseh deželah svoje pisarne, ker drugače, tako je menil, bi

bilo nemogoče, da bi na primer zvedeli zjutraj v Frankfurtu in zvečer v New Yorku, kakšen verz se je dan poprej rodil v D'Annunzиеvi glavi, čeprav bi, denimo, Leopardo takega verza še sebi ne povedal, kaj šele razustil. Toda D'Annunzio je bil kakor vsi pesniki nepesniki samo evangelist svojega imena. Kdor pa je samo evangelist svojega imena, ni umetnik! Tako je zapisal Cankar in tudi jaz mislim tako. Po mojem bi se Cankar sploh ne obregnil vanj, ko bi D'Annunzio ne razglašal s svojo besedo italijanskega pohlepa po naši zemlji, kakor da je bila italijanska od vekomaj in bi morala postati italijanska za vekomaj. Tudi jaz bi ga ne jemal v misel, ko bi prav D'Annunzиеv glas ne razpihoval skoro vse, kar je v Trstu, v Istri in drugih otočkih v naši deželi italijansko. In vidite, prav zato sem te dni izbrskal med izrezki Narodovih feljtonov Cankarjeve misli o tem kričavem in nasilnem italijanskem poetu nepoetu. Tu ga imam.«

Profesor seže v telovnik in vzame v roke skrbno poravnane izrezke iz časopisa.

»Že nekaj dni si govorim, da ga moram prebrati svojim dijakom od najnižjega do najvišjega razreda, saj odstavki, ki jih je pred tremi leti zapisal Cankar postajajo v teh dneh še bolj zaskrbnjujoči in taki, kakor da bi bili zapisani te dni in ne poleti petnajstega leta. Poslušajte samo tole: »V teh hudih časih se je pripetilo marsikaj, kar bo s čisto novimi črkami zapisano v knjigo zgodovine...« mrmraje preskoči profesor s pregledom nekaj vrstic. »Preberimo historijo vse do kraja, preiščimo svoje misli do zadnjih globin; kje je bil, kje more biti narod, ki je ploskal tatu? Ah, morda le ni bilo res, morda so se nam listi lagali?« se vprašuje pred tremi leti Cankar, mi pa vemo danes, da je res, vedno bolj res! In tole, glejte, kakor da bi bilo zapisano danes: »...kje je zdaj slovenska duša, ki bi ne trpela, ki bi ne iskala, kam da naj izlije svoj srd in svoj gnus! Tebe, prijatelj, tebe vprašam pred vsemi drugimi: Kaj praviš zdaj ti, ki si opeval Soško dolino? Kako boš zdaj štel križe in znamenja? Ne boš jih preštel, o, in ne boš se jim več smehljaj! Ker ni jih postavila moška ljubezen iz Brd in iz Trente; postavila jih je tatinska roka, opljuvala so jih lažnjiva usta... Jaz sem hodil po onih krajih.

Partizanski dom na Vodiški planini

Kraj, kjer se zlahka otreseš skrbi

V Spodnji Lipnici na cesti med Kropo in Radovljico morate zaviti na lepo urejeno makadamsko cesto, ki vas bo z avtomobilom pripeljala do Partizanskega doma na Vodiški planini na Jelovici. Lahko pa se odpravite tudi peš in boste v eni uri iz Kroppe prišli na nadmorsko višino 1118 m, kjer na tihi in sončni jasi leži dom, dobro poznan gorenskimi pa tudi slovenskimi borcem. Zgrajen je bil 1963. leta pod vodstvom Ivana Bertoncija-Johana. V njem je 50 ležišč. Ima pa tudi vodo, elektriko in brezžični telefon, ki so ga zgradili 1966. leta.

Odprt je od začetka maja do konca oktobra. Glavna sezona za okrevanje oziroma letovanje borcev v domu pa je od druge polovice junija do prve polovice septembra. Dom je namenjen v glavnem borcem in njihovim svojcem, vendar pa radi sprejemajo tudi druge, če je prostor. — Letos bo znašal penzijo od 2800 do 3200 starih dinarjev, na to ceno pa bodo imeli borci popust. Prvoborec Janez Strgovšek doma iz Lesca, ki je upravnik doma od 1967. leta, pred tem pa je bil dve leti predsednik upravnega odbora za upravljanje doma, pravi, da je dom za letošnji julij in avgust tako rekoč že zaseden. Tako so že prijavljeni za letovanje borci iz Kranja, Radovljice, Domžal in celo iz Maribora. Sicer pa vsako leto pridejo na oddih borci iz vse Slovenije in tudi iz drugih republik.

«Od Glasa da ste. Poznam Glas, seveda ga poznam. V dom ga redno dobivamo. Pa tudi Delo, Borca in TV 15 imamo naročeno. Sicer sem bil pa obveščen, da pridete. Pa vam moram kar takoj na začetku povedati, da imam z novinarji bolj slabe izkušnje. Takoj po vojni so velikokrat napisali čisto nekaj drugega,

kar sem jim povedal, ko so me obiskali. Sele neka novinarka iz Beograda je potem popravila slab vtis.»

Tako se je v sredo dopoldne začelo srečanje in pogovor z upravnikom — prvoborcem Janezom Strgovškom. Malce presenečen nad dobro obveščevalno (o najinem prihodu in nad lepo urejeno oko. lico doma ter prostorov v njem, sem potem ob pelinovem zganju, kavi, domači klobasi in zaseki kramljal s Strgovškom in poslušal njegove spomine.

Čeprav rojen v Bohinjski Bistrici (1903) z značilnim pokrivanjem ni mogel skriti, da je precej časa živel v Kropi. S 17 leti je postal komunist in po Obznani so se na njegovem domu preiskave kar vrstile. Najhuje je bilo 1939. in 1940. leta. Takrat so si čuvarji takratnega režima v njegovi hiši kar kljuko podajali. Vendar mu nikdar niso mogli do živega. 1939. leta so potem v Lescah ustanovili partijsko organizacijo in takrat je Janezu Strgovšku začel teči tudi partijski staž. 8. aprila 1941 je bil po nalogu komunistične partije Slovenije vključen v vojsko in med razsulom je prišel do Novega mesta.

«Bil sem član vojno revolucionarnega komiteja za Jesenice (za ožji rajon Lesce). 28. julija 1941 so me aretirali. Šest nas je takrat odšlo v Begunje. Vendar ni nihče ničesar povedal. In ker so bili Nemci takrat še precej navivni, in so mislili, da si noben Slovenec ne upa lagati, so nas po šestih tednih izpustili. Takoj sem poiskal zvezo s Cankarjevim bataljonom oziroma Žagarjem, Kebetom in Gregorčičem. Dobil sem nalogo, da ostanem v dolini za obnovo organiziranega odpora.»

Vse do julija 1944 so potem v dolini organizirali razne akcije: zbirali orožje, hra-

no, organizirali prevoz novomobilizirancev čez Savo itd. Julija 1944, ko je prišla bela garda, pa se v dolini ni več dalo delati. Zato je Strgovšek odšel v partizane in bil do konca vojne na področju med Farjim potokom in Blegošem.

Janez Strgovšek

«Če so me v dolini kaj nadlegovali? Seveda so me. Pa še kako. Vendar smo imeli tako dobro organizirano mrežo in obveščevalno službo, da me niso nikdar presentili. Pod deskami na podu sem imel skrito literaturo in orožje in nekoč, ko me je žandar spraševal, kje imam vse skupaj skrito, je stal in se zibal prav na tisti deski, ki sem jo nič kolikokrat dvignil. Ko pa so se pojavili belogardisti, sem moral iz doline. Ti so namreč nas in naše delo poznali iz prejšnjih let. In prav zato so bili bolj nevarni kot Nemci.»

Mimogrede je tako minila debela ura prijetnega pogovora s prijaznim Janezom Strgovškom. Pokramljal sem še o zdravju in klobasah, zaseki ter kislem mleku, kar pridelajo v domu, potem pa se, čeprav nerad, poslovil.

A. Zalar

Roparski zaklad

JULIUS
MADER

11

»Nisem razumel,« Funk se izmika. Vendar je bilo vsakemu na novinarski tribuni jasno da ve Funk več, kakor je povedal. Toda zakaj molči?

Popoldne se je prigrabil k besedi sovjetski tožilec, državni sodni svetnik Raginski: »Po zasliševanju, ki ga je opravil gospod Dodd, mi ostane samo nekaj dopolnilnih vprašanj. Domnevam, da vam je organizacija vašega lastnega ministristva znana. Zato nam s tem ni treba izgubljati časa. Vi veste, da je vodil glavni oddelek, V' državni sekretar von Jagwitz? Ta oddelek se je pečal s posebnimi gospodarskimi nalogami v raznih deželah. Referat 5 tega oddelka se je ukvarjal v zunanji trgovini z vprašanjem oborožitve. Je tako?«

»Da,« pritrudi Funk.

»Ta oddelek je opravljal zunanji plačilni promet in bil pripravljen za konfiscirane depoje?« hoče vedeti Raginski.

»Tega ne razumem,« se izmika Funk. »To je zunanjetrgovinski oddelek, ki se je ukvarjal tudi s tehničnimi posli izvoza.«

Raginski pokaže Funku zaplenjen načrt notranjega ustroja ministristva za gospodarstvo.

»Vzemite devizni oddelek. Vidite, da je tu govora o ločenih imetjih. Ali ste sodelovali z zunanjepolitičnim uradom NSDAP? Razumete moje vprašanje? Vi ste imeli v svojem ministristvu poseben oddelek za take stvari?«

»Samo ta oddelek,« prizna Funk. »Saj je razumljivo, da je imel podsekretar von Jagwitz, ki je bil vodja tega oddelka, obenem opravka tudi z zunanjetrgovinsko organizacijo in da si je osebno ustvaril v ministristvu posebno zvezo zaradi obravnavanja gospodarskih vprašanj, ki so se prek zunanjetrgovinske organizacije pojavila v ministristvu na njegovem zunanjetrgovinskem oddelku. Vse je ležalo na von Jagwitzu, ki je imel zvezo z obema oddelkoma.«

Funk si živčno briše potno čelo. Padlo je ime njegovega podsekretarja Eberharda von Jagwitza, človeka torej, ki ga je avgusta 1944 zastopal na strassbourški tajni konferenci. Zasliševanje je prišlo do odločilne točke. Kaj ve tožilstvo o dejanski funkciji von Jagwitza? Ali je sodišču znano, da je bil von Jagwitz kot gaumantsleiter v nacistični stranki celo v Hitlerjevem štabu za gospodarska vprašanja in pri Göringu od leta 1937 vodja tako imenovane poslovne skupine za zunanjetrgovinske posle? Ali tožilstvo ve za von Jagwitzove tesne stike s Himmlerjevo varnostno službo (SD)? Toda Funk nima časa za razmišljanje. Odgovarjati mora na naslednje vprašanje Raginskega:

»Čemu je torej služil ta oddelek?«

»To ni bil poseben oddelek, temveč je bil podsekretar von Jagwitz sočasno tudi v organizaciji za zunanje zadeve. Ne vem, kak položaj je tam zavzemal, toda tam je deloval. Še preden ga je Reichsmarschall postavil v ministristvo. Tu pa si je sam v svojem oddelku ustvaril neke vrste zvezo z organizacijo za zunanje zadeve, to se pravi, večkrat so prišli v Berlin gospodarskoveniki iz tujine, ki so pripadali zunanji organizaciji NSDAP, in ti ljudje so poročali podsekretarju von Jagwitzu o svojih poslih, izkušnjah in dognanjih v tujini. Več o tem ne vem.«

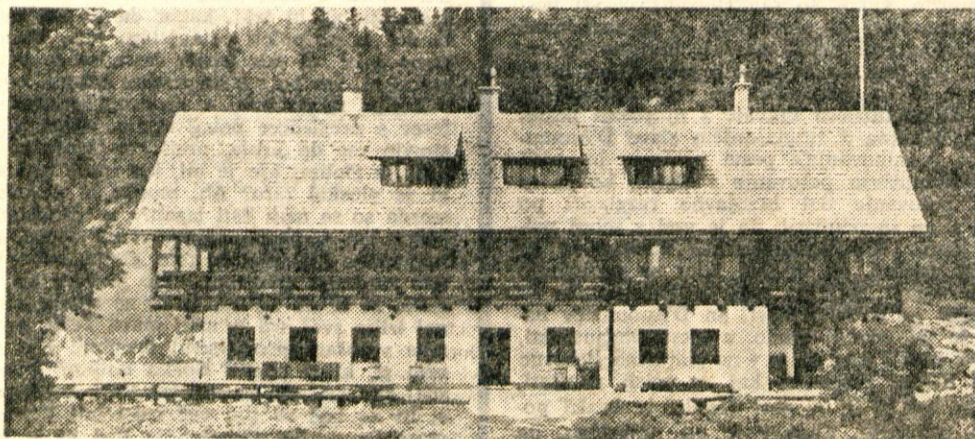
»Vi nas hočete torej prepričati, da je to bila le osebna iniciativa gospoda von Jagwitza in da vi kot minister niste o tem nič vedeli?« je vprašal Raginski.

»Pač, pač, jaz sem vedel za to. To se je zgodilo z mojo vednostjo in z mojim privoljenjem...«

»Sledite besedilu in poslušajte, kar bom povedal,« nadaljuje Raginski. »Prečital vam bom zadnji odstavek, ki se glasi: 'Glavni oddelek 'V' je urad organizacije za zunanje zadeve, dodeljen ministristvu za gospodarstvo. On zagotavlja sodelovanje med ministristvom in oddelkom za zunanje zadeve NSDAP.' Torej ne gre za osebno iniciativo gospoda von Jagwitza, kakor ste nas hoteli prepričati, temveč je bil to oddelek vašega ministristva. Ste našli to mesto?«

»Da... Gospod von Jagwitz je opravljal to zvezo. V glavnem je bila omejena na negovo osebo in kot sodelovanje z zunanjim oddelkom je bila v mnogih primerih čisto naravna. Ne vem, kaj bi bilo na tem nenavadnega ali celo zločinskega.«

DELO BO V KRATKEM IZSLO PRI ZALOZBI BOREC

Partizanski dom na Vodiški planini na Jelovici je tako rekoč hotel v malem. Tod se človek res lahko odpočije. — Foto: F. Perdan

Prvi brigadirski »horuk« v Kamniku

V sredo zjutraj so na športnem stadionu prvič zapeli krampi in lopate v rokah mladih Kamničank in Kamničanov, ki sodelujejo v mladinski delovni akciji. Mladinsko delovno akcijo, v kateri bodo uredili športni stadion v Mekinjah v Kamniku, je organizirala občinska konferenca ZMS Kamnik. Vsak dan bo na gradbišču okoli 40 brigadirjev in brigadirke, dela pa naj bi potekala ves mesec.

Zanimali so nas vtisi mladih Kamničanov o brigadirskem delu, zato smo jih obiskali na njihovem gradbišču. Čeprav smo jih zmotili ravno pri prijetnem opravilu — pri dopoldanski malici, so radi pristali, da pokramljajo z nami.

Sonja Homar, ki je v tej brigadi prevzela vlogo »kuharja« — ko smo prišli, je ravno delila toplo malico svojim brigadirskim kolegom in kolegicam, obiskuje tretji letnik kamniške gimnazije. »To je moja prva delovna akcija in čeprav delamo šele dva dni, sem navdušena. Pri delu, ki se mi niti ne zdi preveč težko, nas ovira le voda na igrišču.«

»Ali so v brigadi samo dijaki iz gimnazije?« smo bili radovedni.

»Trenutno smo iz gimnazije in iz mladinskega aktiva Stol, kasneje pa se nam bodo priključili še vajenci iz drugih delovnih organizacij in tudi kmečka mladina.«

Tudi za Veroniko Cevc, ki je vajenka v tapetniškem oddelku tovarne pohištva Stol iz Duplice pri Kamniku, je to prvo srečanje z brigadirskim načinom dela in življenja. »Vidi se, da nisem vajena lopate, saj imam že dva žulja. Vendar mi je kljub temu to delo všeč in če bi bila še kje mladinska delovna akcija, bi se gotovo odločila zanjo.«

»SIBKEJSI« SPOL PREVLADUJE

Sploh je sedanj sestav kamniške mladinske delovne brigade pretežno ženski. In

čeprav je predstavnic »sibkega« spola več kot fantov, so že prvi dan prekoračili delovni plan. Studenta fakultete za arhitekturo, gradbeništvo in geodezijo Lado Kiš in Miha Golob, ki nadzorujeta delo, sta mi povedala, da tako marljivih brigadirjev že dolgo ni sta videla.

Kamniški gimnazijci - brigadirji so me opozorili tudi na trojico brigadirke iz kamniške gimnazije, ki že nekaj let niso zamudile tudi ene ure pouka. Zato moram vsekakor zapisati njihova imena: Danica Tomšič iz Volčjega potoka, Mija Bizjak iz Radomelj in Martina Bernot iz Kamnika.

Res je, da je v kamniški mladinski delovni brigadi le nekaj fantov, toda kljub temu ne smemo mimo njih. Eden izmed njih, postaven fant z očali, se mi je takole predstavil: »Ciril Oblak, dijak prvega letnika kamniške gimnazije. Kot večina mojih kolegov sem tudi jaz prvič v brigadi in sama zamisel o organizaciji mladinske brigade se mi zdi zelo posrečena.«

Cirila sem pobaral, kaj dela v prostem času in iz njegovega pripovedovanja sem ugotovil, da je navdušen ladijski modelar: »Doma imam svojo sobo in če mi le čas dopušča, se prepustim izdelovanju modelov čolnic in ladij. Za ta konjiček me je navdušil oče, izpopolnil pa sem se v modelarskem krožku, ki smo ga imeli na osnovni šoli. Sedaj imam 4 modele, naredil pa sem jih okoli 12. Rad bi tudi tekmoval s svojimi modeli, vendar je ta »sport« precej drag. To velja zlasti za pogonske motorčke.«

Kamniške brigadirke in brigadirji so hitro pospravili izdatno malico. Čeprav jih ni nihče priganjal na delo, so pograbilili lopate in krampe in se niso pustili preveč motiti pri svojem opravilu. Sicer pa, kako bi se tudi pustili, saj so sedaj pravi brigadirji in pravi brigadirke zmeraj tekmujejo med seboj, kdo bo več napravil. V. Guček

Kamniške brigadirke in brigadirji se zavedajo načela: »Več nas je, hitreje nam bo šlo delo od rok.« Da je to res, pove že podatek, da so že prvi dan napravili toliko kot so imeli v načrtu za dva dneva. — Foto: F. Perdan

Za delo in trud — prva nagrada

7. junija je bila v Idriji zaključna svečanost — podelitev nagrad najboljšim športnim društvom srednjih šol Slovenije. Tekmovanje je lani jeseni organizirala republiška konferenca ZMS prvo mesto sta osvojili šolski športni društvi Janez Peterneš iz Škofje Loke in Enotnost iz Murske Sobote. Obe sta prejeli pokal in denarno nagrado v znesku 2750 N din.

Prvonagrajeno gimnazijsko športno društvo Janez Peterneš iz Škofje Loke bi vam ob tej priliki radi predstavili nekoliko pobliže. Ustanovljeno je bilo v šolskem letu 1962/63 na gimnaziji v Škofji Loki. Imenuje se po znanem kolesarju, državnem reprezentantu Janezu Peternešu, doma iz Poljanske doline, ki je med vojno postal žrtev okupatorja. Doslej je v svojih vrstah vzgojilo že veliko dobrih športnikov. Čeprav je škofjeloška gimnazija razmeroma mlada, športno društvo pa še mlajše, se je letos prebilo na sam vrh tovrstnih klubov v Sloveniji.

Nekaj več o delu in poti do nagrade sta povedala profesor telesne vzgoje Ivan Križnar in predsednik upravne odbora SSD Janez Peterneš, Boža Mezeg. »Dejavnost našega športnega društva je zelo pestra,« smo zvedeli od profesorja Križnarja. »V njegovem okviru deluje sedem sekcij, kar je precej, če pomislimo, da imamo na šoli le nekaj čez dvesto dijakov. Od teh je bila najbolj množična sekcija orodne telovadbe, v kateri je vadilo kar petdeset dijakov. Tudi za odbojko in košarko je letos vladalo precejšnje zanimanje, tako da smo lahko organizirali celo šolsko ligo. Moška in ženska ekipa pa tekmuje tudi v Gorenjski košarkarski ligi. Na željo dijakov smo v minulem šolskem letu ustanovili tudi judo sekcijo, za zdaj sicer še bolj maloštevilna, ven-

dar pa so se njeni člani, ki jih je treniral oficir JLA, mnogo naučili.«

Največjo tradicijo na škofjeloški gimnaziji pa ima nedvomno atletika. O njej je spregovorila dijakinja Boža Mezeg.

»Naši atleti so si doslej priborili celo vrsto nagrad.

Moška in ženska ekipa sta lani na tekmovalju Po poteh partizanske Ljubljane osvojili prvo mesto. Dekleta so bila druga na državnem srednješolskem prvenstvu v Varaždinu, ponovno pa so zmagali tudi na letošnji športni prireditvi Po poteh partizanske Ljubljane, in sicer v štafeti. Se in še bi lahko naštevali, uspehov in lovorik je veliko.«

Boža Mezeg, predsednica upravnega odbora, je potem pristavila, da so tolikšni uspehi predvsem plod tesnega sodelovanja s kranjskim Triglavom, ki jim da trenerja. Za vrnitev usluge pa se člani šolskega športnega društva vključujejo v njihove vrste.

»Posebna značilnost našega društva je tudi tesna povezava z delovnimi kolektivi, družbenopolitičnimi organizacijami in drugimi,« je pripomnil Ivan Križnar. »Skoraj je ni ustanove v Škofji Loki, ki ne bi tako ali drugače sodelovala z društvom. Predvsem velja omeniti splošno gradbeno podjetje Tehnik, ki je prevzelo patronat nad društvom in s tem pripomoglo k izboljšanju finančnega stanja. V zameno pa smo prevzeli organizacijo občinskega sindikalnega prvenstva v odbojki.«

Vsi dijaki, od prvega do zadnjega, so člani športnega društva. Stalno aktivnih je 120, občasno aktivnih 40, ostali pa so se telesne vzgoje oproščeni. Za slednje je društvo v okviru rednih ur telesne vzgoje organiziralo posebno vadbo. Upošteva

dejstvo, da se dobršen del dijakov vozi v šolo iz oddaljenih krajev, je podatek o številu aktivnih več kot zadovoljiv.

Zanimalo nas je tudi, kako je s športnimi objekti. O tem je spregovoril profesor Križnar.

»Lastne telovadnice nimamo, vadimo v sposojeni dvorani TVD Partizan Škofja Loka. Ker je objekt precej oddaljen od šole, dijaki na poti do tja izgubijo precej časa, tako da so skopo odmerjene ure telesne vzgoje še krajše. Nič boljše mi s športnim igriščem. Do sedaj smo uporabljali telovadišče v Puštalu, letos pa je odpadlo tudi to, saj so nam že tako slabo tekaško progo posuli s peskom. Zato hitimo z gradnjo lastnega igrišča. Gradimo ga v sodelovanju s Poklicno in osnovno šolo, stalo pa bo v neposredni bližini gimnazijskega poslopja.«

Vzporedno s športnimi tekmovanji je vodstvo društva letos organiziralo tudi več drugih akcij. Razpisali so tekmovanje za najboljšo fotografijo, tekmovanje v »fair play« ter se lotili akcije z nazivom DESET ZOG (vsakemu podjetju je šola poslala prošnjo za nakup ene žoge). Letos nameravajo izvesti tudi taborjenje v Rovinju. Prav te dni pobirajo prijave. Cena ne bo velika, saj bodo dobršen del stroškov krili z denarjem iz društvene blagajne.

Že ta bežen in nepopoln zapis priča, da so si člani gimnazijskega športnega društva Janez Peterneš iz Škofje Loke prvo mesto na tekmovalju vseh slovenskih srednjih šol krvavo zaslužili. Uspeh je plod marljivega dela trenerjev, profesorjev in dijakov, ki jim ni žal znoja ter porabljenih ur. Upajmo, da bodo s trdom pridobljeni sloves potrdili tudi v prihodnje.

I. Križnik

Čeprav je videti, kot da smo vsi komaj čakali malico, pa le ni tako. Sicer pa, dober prigrizek se vsakomur prilže, posebno še, če imaš prej v rokah kramp ali lopato. — Foto: F. Perdan

Kako živijo poravnalni sveti Če mati v sinovi postelji dobi ženske hlačke?

»Še hlačke je pozabila ta grdobna,« se je jezila mati, ko je pri posteljanju sinove postelje v njej dobila ženske hlačke. Hlačke so bile dokaz, da sin skozi okno sprejema ljubico. Mati je to zaupala sosedu, sosedu sosedu itn. Le katera naj bi to bila, je tuhtala mati, z anenji pa so na pomoč priskočile tudi sosedice.

V ulici je stanovala lepa Zalka. Fantje so se radi ozirali za njo. Prav gotovo je ona pozabila hlačke, je menila mati, sosedice pa so prikiemale. Kmalu se je po ulici šušljalo, da je Zalka v fantovi postelji pozabila hlačke. Govorice so prispěle tudi do Zalka, ki je zagrozila s tožbo vsem obrekovalcem. Besna je potrkala na vrata pisarne poravnalnega sveta in neveselno zadevo prijavila predsedniku sveta.

To zgodbo mi je pripovedoval Rudolf Ogrin, ki je že deset let predsednik poravnalnega sveta pri krajevni skupnosti Javornik—Koroška Bela.

»Naše odločitve nimajo zakonske moči,« mi je ondan dejal tovariš Ogrin, pač pa skušamo z dobrimi nasveti vplivati na stranke, da medsebojne spore uredijo brez sodišča.

Število zadev, ki jih obravnavajo poravnalni sveti, iz leta v leto opada. Tovariš Ogrin je povedal, da je poravnalni svet na Javorniku 1960. leta obravnaval 44 zadev, 1961. leta 38 zadev, nato pa vsako leto manj. Lani so obravnavali samo šest zadev, letos pa dve.

Tovariša Ogrina sem vprašal, katera je bila prva zadeva, ki jo je obravnaval poravnalni svet.

»Hišni svet se je pritožil, da v pralnici nimajo pravega vrstnega reda,« je dejal tovariš Ogrin. »Poklicali smo predsednika hišnega sveta in mu naročili, naj izda vrstni

red pranja za stranke v pralnici. Na obravnavi so bile prisotne tudi stranke. Lepo smo se sporazumeli in zdaj je že deset let v tisti hiši red in mir. Vzrok sporov med občani so najčeste razžalitve, otroci, kokoši, nepravilni odnosi do podnajemnika ipd.

S kakšnim uspehom rešujete sporne zadeve?»

»Na Javorniku smo z uspehom poravnalnega sveta zadovoljni. Skoraj 80 odstotkov zadev je bilo rešenih v zadovoljstvo sprtih strank,« je

odvnil tovariš Ogrin.

Poravnalni svet na Javorniku ima vsak torek popoldne v pisarni krajevne skupnosti vpeljeno dežurno službo. Tam sprejemajo prijave pa tudi obravnave so tam. O poteku obravnave napišejo zapisnik, ki ga podpišejo vsi člani poravnalnega sveta in stranki.

»Včasih take zgodbe stišim, da mi gredo lasje pokonci,« je izdihnil Ogrin in zaprl vrata, kajti tisto popoldne za poravnalni svet na Javorniku ni bilo dela. J. Vidic

Gumarske športne igre v Kranju

Letos je tovarna Sava Kranj prireditelj tretjih gumarskih športnih iger, ki bodo 21. in 22. junija v Kranju. Sodelovanje med tovarnimi gumijevih izdelkov je sicer že dolgoletno, pred tremi leti pa so se odločili za sodelovanje in srečanje v drugačni obliki. Letos bo sodelovalo v Kranju sedem gumarskih podjetij iz Jugoslavije: Borovo, Dimitrov grad, Gazela iz Skopja, Rekord iz Rakovice pri Beogradu, Ris iz Zagreba, Vulkan iz Niša in Sava Kranj. Pomerili se bodo v osmih športnih panogah.

Skupaj bo nastopilo okoli 500 športnikov. Med njimi je tudi nekaj znanih imen kot

so Milek, državna reprezentanta v streljanju Peternef in Poženel, državni reprezentant v kegljanju Ambrožič in drugi.

Ekipe bodo nabirale točke za osvojitve prehodnega pokala. Obenem prireditelj podeljuje tudi pokal za fair play — za športno obnašanje. Ekipa kranjske Save ga je dobila na prejšnjem srečanju gumarjev.

Tekmovanja bodo večinoma na terenih športnega parka v Kranju. V soboto zvečer pa bo v delavskem domu prireditelj, na kateri bodo sodelovale kulturno-umetniške skupine omenjenih tovarn. L. M.

Triglav : E. O. S. C. 7 : 6 (1:1, 0:0, 2:2, 4:3)

Kranj, 17. junija — V letnem kopalšču je bila sinoči otvoritvena tekma v waterpolu v novi sezoni. Odlični kranjski waterpolisti so za uvod premagali tretje najboljšo moštvo ZRN iz Offenbacha s 7:6 (1:1, 0:0, 2:2, 4:3). Pred več kot 1000 gledalci je srečanje vodil Oman iz Kranja.

Strelci za Triglav so bili: J. Rebolj 3, Nadižar, Balder-

man, Chvatal in Velikanje po enega.

Kljub sorazmerno hladni vodi so igralci za začetek pri kazali kar zadovoljiv waterpolo. Tekma je bila zlasti v zadnji četrtini izredno razburljiva in so Kranjčani v zadnjih sekundah dosegli zmagoviti zadetek.

J. Javornik

Lovske šege

Pri vsakem poslu ali delu, ki ga človek opravlja, se sčasoma izoblikujejo značilni pojavi, svojstveni običaji kot tudi posebno izražanje. Tudi lovci niso izvzeti od vpliva svoje tovariške družbe, svoje opravka z divjadjo in naravo, v kateri prežive dobršen del svojega prostega časa. Že dejstvo, da je lovec ob vsakem času in vremenu v lovišču, da skuša biti divjadi čim manj viden, je povzročilo posebnost v njegovem oblačilu. Zelena in siva barva njegove obleke, lovski klobuk s pošrepekem jereba, usločnimi krivci, gamsovim čopom ali drugim spominkom na uplenjeno divjad, izdajajo lovca pa čeprav nima puške na rami. Tudi puško nosi drugače kot vojak, na levi rami v navzgor in naprej obrnjenimi cevni, tako da mu je desnica vedno prosta za strel. Nasploh je lovca leva stran bolj prijubljena. Na eni strani klobuka nosi znamenje lovca, z levico nazaravlja lovskemu blagru itd. Zlasti je pa pri lovcih v čišlih zelena vejica — stanovski znak lovecev. To je krajši vršček iglavca ali hrasta, zatakjen za trak lovskega klobuka. Ob lovskih slovesnostih, pogrebnih lovskega dnuga in podobnih priložnostih si lovec zatakne vejico na levo stran klobuka, pri pravični uplenitvi visoke divjadi (medved, divja svinja, jelenjad, srnjad, gams, veliki petelin, raševac in dr.) pa si »vejico plena« zatakne na desno stran klobuka. Kadar se lovi na skupnih pogonih, to vejico plena podeli uplenitelju vod-

ja lova, sicer lovski tovariš ali vodnik ali pa si jo utakne sam. Uplenitelju se vejica izroči na lovskem klobuku in pada z levico.

Prava zakladnica lovskih šeg je lovski krst. Novince, ki je uplenil prvi kos visoke divjadi, je potrebno »krstiti« — sprejeti v lovsko tovarištvo. Krst se navadno opravi na »zadnjem pogonu«. — Po končanem lovu se lovška družba napoti v bližnjo kmečko hišo ali gostilno, kjer se pri kopicu vina porazgovori o poteku lova. Krstitelj pokliceno novince na zagovor, kjer mora dokazati, da je lovsko pravično uplenil divjad. Po resnem ali zabavnem nagovoru kakega izkušnega lovca-krstitelja, včasih tudi po šaljivem lovskem izpitu, se lovec krsti s tremi udarci po zadnji plati. Vsak udarec spremlja primerno geslo, kot »za pravo tovarištvo lovske družine, za lovsko čast in poštenje, za puške pravično nošenje«. Ponekod krst spremlja tudi drugi običaji, npr. na Koroškem dajo kakšnemu gamsovo leri v pitje, drugod se krstitelji mašerijo.

Pravega lovca spoznamo tudi po njegovem izrazoslovju, zakaj marsikje izraz, ki ga rabi lovec v navadnem govoru, ni običajen ali celo pomeni nekaj drugega. In še nekaj: lovca nikar ne vosčite sreče, zakaj lovec ne gre v loterijo, kjer odloča sreča, marveč se gre meriti z divjadjo v spretnostih. Zato lovca vosčite dober pogled, ravne cevi itd., ali mnogo ognja, nikakor pa ne sreče. G. B.

Ribiška tekmovaljanja

Maj in junij sta meseca ribiškimi tekmovaljanji. Vrstijo se vsako leto nedelje. Tako smo tudi v Kranju imeli v zadnjem času nekaj takih športnih srečanj. V nedeljo, 3. VI., je bilo na bazarju pri Bobovku mladinsko tekmovaljanje v ulovu rib. Udeležilo se ga je 17 mladincev. V idealnem vremenu za ta šport so lovili takole:

1. Malavašič Zmago 61, 2. Verstovšek Janez 61, 3. Šimunac Tomaž 48, 4. Komovec Marjan 47 točk.

Vsaka ujeta riba je pomenila točko. Pri enakem številu ujetih rib pa je odločala tehnična. Zmagovalci so dobili praktične nagrade.

V soboto, 7. junija, so se pomerili med seboj člani RD Kranj.

Rezultati:

1. Ciglič Hinko, 2. Hudovernik Matko, 3. Bakija ing. Dušan, 4. Eršte Vili.

Ti dve tekmovaljanji sta bili obenem izbirni za rajonsko tekmovaljanje gorenjskih ribi-

skih družin, ki je bilo v nedeljo, 8. junija, zjutraj na bazarju Bobovk. Na to tekmovaljanje so bile povabljene vse gorenjske ribiške družine. Vendar je svoje ekipe poslala le RD Bled, ostale pa iz nerazumljivih vzrokov niso poslale svojih predstavnikov. Čeprav je to tekmovaljanje odločalo, kdo se bo udeležil republiškega tekmovaljanja.

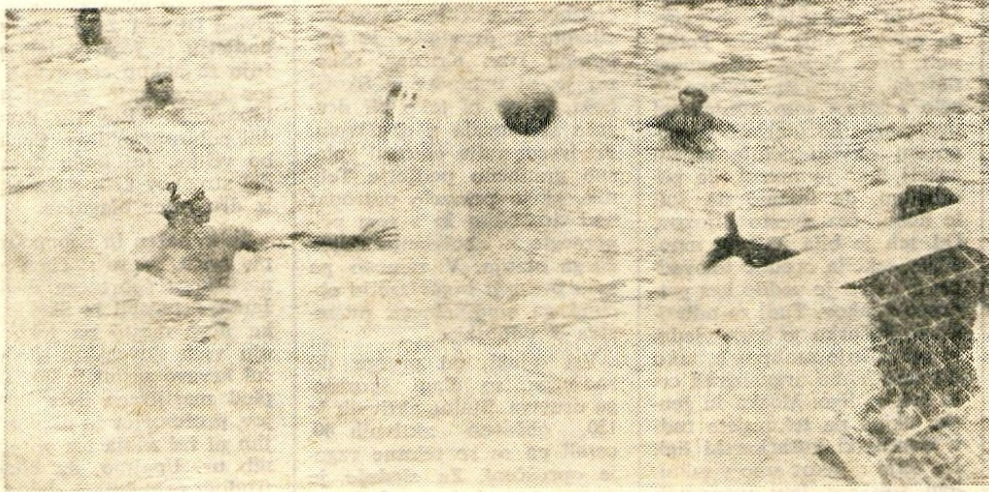
Rezultati: člani: 1. Ciglič Hinko 75, 2.—3. Puh Ivo 47, 2.—3. Mamut Dane 47, 4. Eršte Vili 41 točk.

Mladinci: 1. Dolinar Janko 42, 2. Komovec Marjan 40, 3. Šimunac Tomaž 31 točk.

Ekipe (člani): 1. Kranj I 135, 2. Kranj II 130, 3. Bled 48 točk.

Mladinci: 1. Kranj II 86, 2. Kranj I 85, 3. Bled 30 točk.

Po rajonskem tekmovaljanju je bil ribiški piknik ob bazarju v Bobovku, kjer so poleg zabave na prostem in lova rib v bazarju udeleženci lahko dobili tudi pečene postrvi in dobro pijačo. D. M.

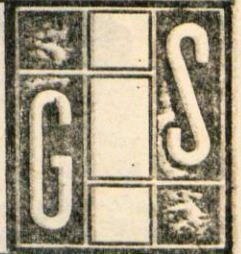
Ze v prvih minutah so Kranjčani povedli proti zahodnonemškemu waterpolistom. — Foto: F. Perdan

Za lovce in ribiče...

CREINA
turistično
prometno
podjetje
KRANJ

SEJEM TURISTIČNO PROMETNO PODJETJE CREINA PRIREJA V SO-DELOVANJU Z GORENJSKIM SEJOM OBISK ZNANEGA TRŽAŠKEGA SEJMA 21. 6. 1969

Prijave in informacije: turistična poslovalnica Creina, Kranj, Koroška c. 4, tel. 21-022

Prodaj

Prodaj prvo in drugo koš-
njo. St. Loka 69, Škofja Loka
2979

Prodaj vprežni OBRACAL-
NIK, plemenskega BIKA si-
mentalca za pašo in motor-
no KOLO DKW, Selo 20,
Bled 2980

Prodaj mešalec betona
100-litrski, nemški s priklju-
kom, 220 W, popolnoma nov,
za 2800 N din. Sodja Cvetka,
Podhom 52, Zg. Gorje 2981

Prodaj 5 rabljenih dvodel-
nih OKEN in več rabljenih
VRAT. Kutinova 3, Kranj-
Orehok 2982

Prodaj mizarsko PO-
RAVNALKO (50 x 250). Sitar
Blaž, Visoko 70 2983

Prodaj 40 kg težkega
PRASICA. Pičman Andrej,
Britof 70, Kranj 2984

Prodaj malo rabljen tro-
fazni ELEKTROMOTOR Rade
Končar 5,2 KW, 1420 obra-
tov ali zamenjam za trofaz-
nega 3 KW, 2800 obratov v
minuti. Galjot, Savska ce-
sta 4, Kranj 2985

Prodaj KOSILNICO stadi-
ler. Setina Viktor, Dovje 40,
Mojstrana 2986

Prodaj dobro ohranjen vi-
sok športni OTROŠKI VO-
ZICEK. Breg ob Savi 9,
Kranj 2987

Poceni prodaj novo češko,
avtomatično FILMSKO KA-
MERO, električni STEDIL-
NIK in dva na trdo gorivo
(velikost električnega in ma-
li). Bernik Jože, C. talcev 9,
Škofja Loka 2988

SOTOR, visok, nemški, od-
ličen, za 4 do 5 oseb, in kla-
virsko HARMONIKO - 60 ba-
sov - poceni prodaj. Ortha-
ber, Projektivno podjetje,
Kranj (nebotičnik) 2989

Prodaj stoječo TRAVO v
Adergasu. Kne Valentin,
Adergas 16, Cerklje 2990

Ugodno prodaj kombini-
ran OTROŠKI VOZICEK.
Dreca, Britof 24, Kranj
2991

Motorna vozila

Ugodno prodaj odlično
ohranjen ZASTAVA 750, let-
nik 1961. Pristava 31 pri Tr-
ziču 2992

Prodaj NSU maks 175
ccm. Naslov v oglasnem od-
delku 2993

MOPED T-12 v slabem stan-
ju ali nekompleten kupim
za nadomestne dele. Zevnik
Julij, Ljubljanska 21, Kranj
2994

Prodaj dobro ohranjen
DKW MOTOR 250 ccm. To-
nejc, Sp. Gorje 39, Zg. Gor-
je 2995

Kupim rabljeno SPALNI-
CO. Naslov v oglasnem od-
delku 2997

Kupim OBRACALNIK za
seno. Naslov v oglasnem od-
delku 2998

Kupim vprežni OBRACAL-
NIK za seno. Cerklje 35
2999

Ostalo

TAPETE, TAPISOME PO-
LAGAM. Kranj, telefon 22-630
2973

15-odstotne obresti dam,
kdor mi posodi za dobo 3
mesecev 3000 N din. Ponudbe
poslati pod zanesljivo 3004

Zaposlitve

Iščem dve DEKLETI za po-
moč na mali kmetiji. Lahko
delavki, ki delata na dve iz-
meni. Naslov v oglasnem od-
delku 3000

Iščem zidarja za zidavo hi-
še. Naslov v oglasnem od-
delku 3001

Izdaja in tiska CP »Go-
renjski tisk« Kranj, Ko-
roška cesta 8. — Naslov
uredništva in uprave lista:
Kranj, Trg revolucije 1
(stavba občinske skupščine) — Tek. račun pri SDK
v Kranju 515-1-135. — Te-
lefon: redakcija 21-835
21-860; uprava lista, ma-
looglasna in naročniška
služba 22-152 — Naročni-
na: letna 32, polletna 16 N
din, cena za eno številko
0,50 N din. Mali oglasi:
beseda 1 N din, naročniki
imajo 10% popusta. Ne-
plačanih oglasov ne ob-
javljamo.

Sprejem VAJENCA takoj
ali po dogovoru. Soboslikarst-
vo in pleskarstvo Zupan Ja-
nez, Jezerska c. 93, Kranj
3002

Starejša zakonca bi rada
mlajšo upokojenko za skup-
no življenje, imava svoj dom.
Naslov v oglasnem oddelku
3003

**Komisija za sprejem in prenehanje dela
LESNE INDUSTRIJE KRANJ**

razglašja

**PROSTA DELOVNA MESTA
ZA VEČJE STEVILO**

nekvalificiranih delavcev

— moških, od starosti 18 do 30 let.

**PREDNOST IMAJO KANDIDATI IZ PRED-
DVORA IN BLIŽJE OKOLICE.**

Prijave oziroma prošnje je treba vložiti
v splošni sektor LIK Kranj, Cesta Staneta
Žagarja 27.

Razglas velja do zasedbe delovnih mest.

**KMETIJSKO
ŽIVILSKI
KOMBINAT
KRANJ —**

SKLADIŠČE KRANJ
(bivši Beksel)

obvešča vse kmetijske
proizvajalce, da prodaja

**prvovrstni
krmilni
ječmen**

Cenjenim strankam se pri-
poročamo!

Kupim

Kupim dobro ohranjen
vprežni OBRACALNIK. Ko-
selj Franc, Bodešče 26, pri
Bledu 2996

**Exoterm
kemična
tovarna
Kranj**

razpisuje
prosto delovno mesto

kemijskega tehnika

Pogoji:

1. dovršena tehniška srednja šola
2. 3 leta prakse v anorganskem analitskem laborato-
riju

Stanovanje ni na razpolago.

Pismene prijave z opisom dosedanje zaposlitve spre-
jema Splošni oddelk, Exoterm Kranj, Struževo 66
do 26. junija 1969.

Občani KOKRICE in njene okolice

Obiščite razstavo

IN PRODAJO SODOBNEGA POHISTVA,
STANOVANJSKE OPREME TER
TEHNIČNEGA BLAGA OD 12.
DO 22. JUNIJA 1969 V
KULTURNEM DOMU
NA KOKRICI
PRI KRANJU.

RAZSTAVA BO
ODPRTAVSAK
DAN, TUDI
OBNEDELJAH
OD 9. DO 18. URE

Velika izbira

UGODEN NAKUP,
PRODAJANA
POTROŠNIŠKA
POSOJILA,
BREZPLAČ-
NA D O -
STAVA.

Mercator

Za obisk
in nakup
se priporoča
MERCATOR
PE Preskrba Tržič

V ponedeljek so zaprli pošto v Stari Fužini — Foto: F. Perdan

Pošta v Stari Fužini zaprta

V ponedeljek dopoldne je v Stari Fužini zadnjikrat poslovala pošta. Nekaj pred dvanajsto uro so poslovanje prekinili in poštini inventar začeli seliti. Takšen je bil epilog pravdanja med Podjetjem PTT Kranj in lastnikom hiše, v kateri je imelo podjetje najete prostore.

Podjetje PTT je sicer sedanje prostore oziroma prostor v Stari Fužini 97 nameralo izprazniti, ko bi bila ob jezeru zgrajena nova pošta. Žal pa se je gradnja, vendar ne po krivdi podjetja PTT (to ima namreč že dlje časa zagotovljen denar za gradnjo nove pošte), zavlekla.

Tako je lastnik zgradbe dosegel prisilno izselitev in do zgraditve nove pošte bodo morali Bohinjci uporabljati pošto v Srednji vasi in v Bohinjski Bistrici. Razen tega pa je Podjetje PTT že odprlo sezonsko pošto v Ukancu, ki so jo sicer nameravali odpreti 1. julija. Ker kot kaže novo poštno poslopje še ne bo kmalu zgrajeno (z gradnjo se namreč začeli niso), bo sezonska pošta odprta v Ukancu dokler bo potreba, kasneje pa bodo morali prebivalci Bohinja uporabljati pošto v Bohinjski Bistrici in Srednji vasi.

A. Z.

Vlom v stanovanje

V soboto, 14. junija zvečer je neznanec skozi okno prišel v stanovanje Ivana Vendlinga iz Žanove ulice v Kranju. Prila-

stil si je 800 N din, denarnico, etui, osebno izkaznico ter prometno in vozniško dovoljenje na isto ime.

Kranj CENTER

18. junija amer. barvni CS film SOS — ZAKONOLOM ob 16. in 18. uri, amer. barv. film ZADNJI VLAK IZ KATANGE ob 20. uri

19. junija amer. barv. film ZADNJI VLAK IZ KATANGE ob 16., 18. in 20. uri

20. junija amer. barv. film ZADNJI VLAK IZ KATANGE ob 16., 18. in 20. uri

Kranj STORŽIČ

18. junija franc.-italij. barv. CS film MASČEVALEC Z MECEM ob 16., 18. in 20. uri

19. junija amer. barv. CS film TARZAN NA VELIKI REKI ob 16., 18. in 20. uri

Prepir s strejanjem

V ponedeljek, 16. junija, ob pol polnoči sta se na Delavski cesti v Kranju stepla Edvard Klemenčič, star 21 let in Marjan Novak oba iz Kranja. Novak je imel pri sebi pištolo baretta. Iz nje je trikrat ustrelil, tako da je en strel zadel Klemenčiča v desno nogo. Novak ni imel orožnega lista.

Vlom v vikend hišico

V noči od 14. na 15. junij je neznanec vlomil v vikend hišico v Gozdu, last Janeza Cegnarja iz Ljubljane. Vlomil je tako, da je najprej razbil polkno na straniščnem oknu, nato pa še steklo. Odnasel je le alkoholne pijače.

20. junija angl. barv. film SMRT V OCEH ob 16. in 18. uri, premiera italij. barv. CS filma TRI LJUBEZENSKE NOCI ob 20. uri

Kamnik DUPLICA

18. junija amer. barv. film DOLINA LUTK ob 19. uri

19. junija amer. barv. film DOLINA LUTK ob 20. uri

Škofja Loka SORA

18. junija slov. barv. film SEDMINA ob 18. in 20. uri

19. junija nemški barv. CS film DOKTOR FU MAN ČU ob 20. uri

20. junija nemški barv. CS film DOKTOR FU MAN ČU ob 18. in 20. uri

Radovljica

18. junija amer. film PEKEL PACIFIKA ob 18. uri, amer. barv. film OBRACUN NA SV. VALENTINA ob 20. uri

19. junija franc. barv. film CLOVEK, KI JE BIL VRE-DEN MILIJONE ob 20. uri

20. junija amer. barv. film OBRACUN NA SV. VALENTINA ob 20. uri

Jesenice RADIO

18. junija amer. barv. CS film VELIKI MAC LINTOCK

19. junija amer. barv. film SHANE

20. junija amer. barv. film BOBNI VZDOLZ MOHAWKA

Jesenice PLAVZ

18. junija amer. barv. film SHANE

19. — 20. junija franc. barv. film USODEN PLEN

Zirovnica

18. junija mehiški barvni CS film VELIKI UPOR

Dovje-Mojstrana

19. junija mehiški barvni CS film VELIKI UPOR

Kranjska gora

19. junija amer. barv. CS film VELIKI MAC LINTOCK

Bled

18. junija amer. barv. CS film NENAČADNA TATVINA ob 18. in 20.30

19. junija amer. barv. CS film NENAČADNA TATVINA ob 18. in 20.30

20. junija amer. film CIMA-RON KID ob 18. in 20.30

Nesreče zadnjih dni

14. junija nekaj po drugi uri je zaneslo s ceste prvega reda na Polici osebni avtomobil, ki ga je vozila Alojzija Rotar iz Villacha. Nesreča se je pripetila zaradi neprimerne hitrosti in zaviranja. Voznica in sopotnica sta bili laže ranjeni, škode pa je za 4000 N din.

Na cesti prvega reda med Mojstrano in Belco je v soboto zvečer voznik osebnega avtomobila nemške registracije Johan Friderich Enders zaradi vožnje po levi strani ceste v nepreglednem ovinku trčil v na-proti vozeči avtomobil, ki ga je vozil Drago Kramer iz Ljubljane. Sopotnica Slavica Kramer je med prevozom v jeseniško bolnišnico umrla. Huje ranjena sta tudi Drago Kramer in sopotnik v Endersovem avtomobilu. Škode na avtomobilih je za 25.000 N din.

V nedeljo, 15. junija, popoldne je voznik osebnega avtomobila Franc Čampa iz Zapotoka pri Ribnici v ovinku na cesti četrtega reda med Gradom in Šenturško goro trčil v moped, ki ga je vozila Ana Drolc iz Sidraža. Drolčeva je bila pri tem huje ranjena.

Na cesti prvega reda na Laborah v Kranju je v nedeljo popoldne voznik osebnega avtomobila Andreevski Dane iz Skopja zaradi nepazljivosti trčil v osebni avtomobil, ki ga je vozil Anton Bartolj iz Ljubljane. Huje ranjena je bila sopotnica Albina Hribar v avtomobilu Andreevskega. Laže je bil ranjen tudi voznik Bartolj. Škode je za 4000 N din.

Kranj, 17. junija — Na cesti Staneta Žagarja se je ob 15.30 voznik osebnega avtomobila LJ 713-96 Ivan Slokan iz Hrastnika zaradi neprimerne hitrosti zaletel v stoječi osebni avtomobil KR 163-06, ki ga je vozil Janez Vehar s Planine 18. Voznik Vehar je nameraval zaviti v Tekstilno ulico. Materialna škoda na obeh vozilih znaša okrog osem tisoč novih dinarjev.

▼ Program XVIII. mednarodne regate na Bledu ▼

Sobota, 21. junija, ob 15. uri Mednarodna regata (predtekmovanja z nastopom vseh ekip)

Nedelja, 22. junija, ob 15. uri Mednarodna regata — finale sodelujejo kvalitetne ekipe iz Avstrije, Italije, ČSSR, Romunije, Poljske, Zah. Nemčije, Bolgarije in Jugoslavije

Vabi
REGATNI ODBOR BLEDE

Obisk pri naših telesnovzgojnih organizacijah

Uspešen občni zbor ObZTK Jesenice

Občni zbor občinske zveze za telesno kulturo Jesenice je bil zelo uspešen.

Po prebranih poročilih, iz katerih je bilo razvidno, da je bilo v preteklem obdobju doseženih precej uspehov, se je razvila plodna razprava.

Večina diskutantov je govorila o udejstvovanju mladine v športu. Na Jesenicah je fizično in zdravstveno stanje mladine zelo slabo, celo kritično. To pa ima svoje korenine v šolah, kjer je še vedno pouk telesne vzgoje na zadnjem, namesto na prvem mestu, kot je v nekaterih razvitejših deželah. V športne organizacije bi bilo zato treba vključiti čimveč delavske in šolske mladine.

Opozorili so tudi na malo telovadnic v jeseniški občini, ki pa so poleg tega še slabo opremljene. Športni delavci bi zato morali doseči, da bi se za Titovim domom zgradila telovadnica in športno igrišče, kjer bi se lahko udejstvovali vsi športniki občine. Po mnenju navzočih bi morala skrbeti za vključevanje mladine v športne organizacije tudi mladinska organizacija na Jesenicah. Ta pa je premalo aktivna. Mladina je, ni pa mladinskih funkcionarjev, ki bi jo usmerjali.

Na zboru je spregovoril tudi predsednik ZTKS tov. Arrigler. Povedal je, da ObZTK Jesenice sodi v tisto vrsto zvez, ki imajo precej jasen koncept in dobro izoblikovano smer svojega delovanja. Pohvalil je jeseniške športne delavce, ki kljub finančnim težavam ne popuščajo v svojem uspešnem delu.

Pridružil se je mnenju navzočih o kritiki ligaških tekmovanj strokovnih zvez, ki so zelo draga. Načelno je te probleme obravnavala tudi že ZTKS. V jeseni pa bo IO ZTKS konkretno pregledal tekmovalne sisteme. Seveda je za stimulacijo športnikom tekmovanja treba obrzati, ne pa za vsako ceno, glede na finančni položaj. Povedal je še, da se tudi ZTKS bori s kadrovskimi težavami. Marsikaj bi se dalo izpeljati, če bi bilo dovolj ljudi. Lahko pa smo še zmeraj zadovoljni, da v naših vrstah dela toliko delavcev. Več športnih delavcev pa bi moralo biti na tistih mestih, kjer se odloča o važnejših zadevah.

Sprejeli so tudi spremembo statuta Zveze. Športna zveza bo imela namesto dosedanjega izvršnega odbora — 9 članov, sedaj predsedstvo občinske konference z 19 člani, namesto dosedanjega upravnega odbora z 19 člani pa občinsko konferenco s 47 člani, da bi delo potekalo bolj demokratično in na bolj samoupravni osnovi.

Z. Felc

Gorenjska košarkarska liga

Basket prvak

V moški ligi so bili doseženi naslednji rezultati (5. kola): Medvode : Kropa 55:49 (24:16), Basket : Kranj 49:32 (24:20), Kladivar : Radovljica 50:43 (22:19) in tekma 4. kola Kranj : Medvode 49:46 (35:19).

S tem je končan spomladanski del prvenstva. Basket je brez poraza osvojil prvo mesto. Največ košev (67) je dosegel Kranj (v 1. kolu) v tekmi s Kladivarjem, ki je izgubil le za eno točko. Najmanj košev so dosegle Medvode prav tako v prvem kolu v tekmi z Basketom (28). Ekipe so dosegle 1454 košev ali povprečno 96,9 na tekmo, kar je sorazmerno malo. Najmanj košev je bilo na tekmi 4. kola — Radovljica : Basket 36:37. Kladivar je najbolj napredoval, saj je bil po 3. kolu še na zadnjem mestu, po obeh dobljenih tekmah zadnjih kol pa je na zelo dobrem tretjem mestu. Vsi trije novinci so pred ekipami, ki so igrale že lani.

Končna lestvica:

Basket	5	5	0	263:181	10
Kranj	5	4	1	273:254	8
Kladivar	5	2	3	254:261	4
Medvode	5	2	3	232:264	4
Radovljica	5	1	4	216:237	2
Kropa	5	1	4	216:257	2

Končana je tudi ženska liga, v kateri so igrale le tri ekipe. Škofjeloške gimnazijke so premočno zmagale. Obe mladi vrsti Triglava in Trate pa za njimi precej zaostajata.

Rezultati: Triglav : Trata 44:26 (24:15), J. Peternelj : Triglav 62:36 (35:13), Trata : J. Peternelj 16:55 (6:30).

Končna lestvica:

J. Peternelj	2	2	0	117:52	4
Triglav	2	1	1	80:88	2
Trata	2	0	2	42:99	0

SE JE ČAS
za oskrbo z lignitom—

za
soncem
greje
najceneje
velenjski
lignit

do zime^o pridobi
na kvaliteti!

RUDNIK LIGNITA VELENJE

Ljubljanska conska rokometna liga

Kranj spet v republiški ligi

Z odločilno tekmo v preteklem kolu so si kranjski rokometarji spet priborili mesto med najboljšimi slovenskimi rokometnimi ekipami. Po zelo razburljivi igri so premagali največjega konkurenta za prvo mesto — Krmelj. Za zmago so vsekakor najbolj zaslužni vratar Černigoj ter Gros in Leskovec. Rokometarji Kranja so napravili velik podvig v spomladanskem delu prvenstva, saj so se iz 9. mesta v jesenskem delu povzpeli na prvo mesto.

Rezultati: Kranj : Krmelj 13:11, Križe : Duplje 7:18, Radovljica : Št. Vid 21:19.

Po predzadnjem kolu je v vodstvu Kranj z 29 točkami, Radovljica je na tretjem mestu, Križe na četrtem in Duplje na šestem mestu.

V zadnjem kolu gorenjski predstavniki igrajo takole: Novo mesto : Kranj, Zagorje Križe in Duplje : Radovljica.

J. Kuhar

Šport v kratkem

ODBOJKA — V slovenski odbojkarški ligi so gorenjski predstavniki minulo nedeljo dosegli naslednje rezultate: moški — Novo mesto : Kamnik 1:3, ženske — Celje : Jesenice 2:3, Kamnik : Fužinar 0:3.

KOSARKA — V republiški ligi je kranjski Triglav dosegel že šesto zaporedno zmago. Rezultati: Nanos : Triglav 61:70, Kroj : Jesenice 57:69, ženske — Konus : Jesenice 20:92, Ilirija : Kroj 44:36.

V nedeljo prvenstvo v speedwayu z mopedi

Prihodnjo nedeljo, 22. junija, ob 10. uri se bodo mladi tekmovalci v speedwayu z mopedi tretjič in s tem zadnjič v letošnji sezoni pomerili za naslov gorenjskega prvaka. Največ možnosti za ta naslov ima nedvomno Kranjecan Jože Zupan, ki vodi pred drugouvrščenim Pernušem iz Tržiča 8 točk. Med ekipami pa je na 1. mestu prvo moštvo AMD Kranj, ki je doslej zbralo 177 točk in ima torej 7 točk prednosti pred ekipo Tržiča.

Na osnovi rezultatov vseh treh dirk bodo zbrali organizatorji skupino najboljših, ki se bodo jeseni pomerili za naslov republiškega prvaka. Iz gorenjske regije bo na republiškem prvenstvu nastopilo najmanj 8 najboljših udeležencev končne razvrstitve tekmovalcev po nedeljski dirki.

Na prvenstvu SRS, ki bo bržkone na dirkališču v Strazišču v septembru, bodo nastopili najboljši tekmovalci s področnih tekmovanj, ki so bila, oziroma še bodo v Kranju, Krškem, Ljubljani in Mariboru.

Končni zmagovalec oziroma gorenjski prvak bo prejel v nedeljo pokal in moped darilo AMD Kranj, ki je organizator gorenjskega prvenstva. Najboljši uvrščeni tekmovalci iz Kranja pa bo prejel klubsko čelado z grbom Kranja.

Kranjsko AMD že četrto leto organizira taka tekmovanja za mlade tekmovalce in bo nedeljska dirka že 11. po vrsti, kjer je nastopalo povprečno več kot 40 tekmovalcev iz devetih društev.

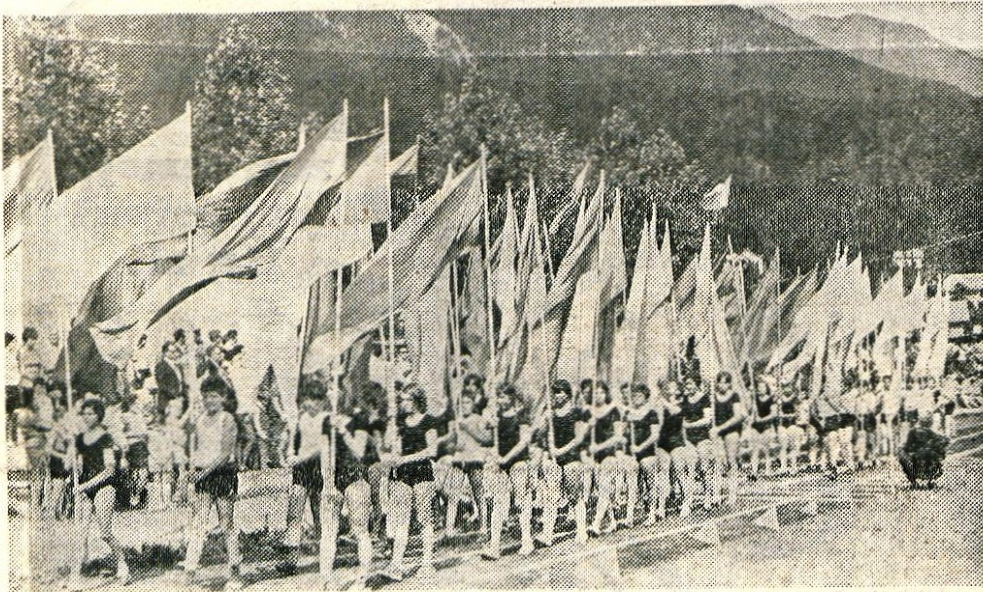
Kranjski klub mopedistov šteje okoli 40 članov, predvsem mladincev, ki so v zadnjih dveh letih precej napredovali, predvsem po zaslugi prizadevnih funkcionarjev kranjskega avto moto društva. Za novo disciplino v avto moto športu je med mladino vedno večje zanimanje, saj je delno tudi razumljivo, ker je to od ostalih avto mo-

to disciplin najcenejša, hkrati pa bodo iz vrst mladih tekmovalcev, ki sedaj tekmujejo z mopedi lahko zrasi bodiči tekmovalci za speedway dirke z normalnimi motorji. Pionirsko delo, ki ga opravlja na tem področju kranjsko avto moto društvo, vsekakor zasluži vse priznanje, saj je znano, da število kvalitetnih tekmovalcev v speedwayu z normalnimi motorji v Jugoslaviji močno pada in, če bo šlo tako naprej, bodo v Jugoslaviji kmalu prenehali gojiti speedway. Le z vzgojo mladih tekmovalcev, ki bodo v začetku tekmovali v speedwayu z mopedi lahko pričakujemo v prihodnjih letih nov kader tekmovalcev, seveda le, če bodo tudi ostali klubi oziroma društva po državi enako skrbela za mlad naraščaj kot AMD Kranj.

Pred nedeljsko dirko je vrstni red po dveh dirkah v posamični konkurenci naslednji: 1. Jože Zupan (AMD Kranj) 63 točk, 2. Janez Pernuš (AMD Tržič), 55, 3. Pavel Pintar (AMD Skofja Loka) 54, 4. Jože Šajn (AMD Kranj) 47, 5. Janez Razinger (AMD Tržič) 46, 6. Marjan Štamcar (AMD Tržič) in Marko Pintar (AMD Skofja Loka) 44, 8. Janez Pirih (AMD Kranj) 40 točk itd.

Ekipno: 1. AMD Kranj I 177 točk, 2. AMD Tržič I 170, 3. AMD Skofja Loka I 138, 4. AMD Tržič II 121, 5. AMD Kranj II 117, 6. AMD Skofja Loka II 82.

J. Javornik

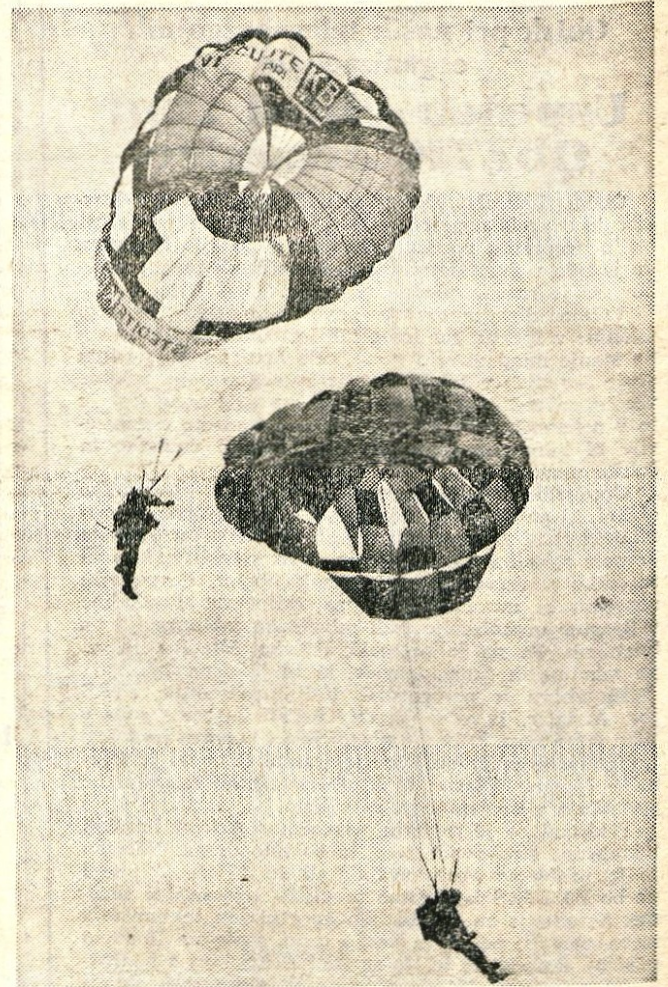
Slavnostna povorka je bila eno samo prelivanje raznobarnih zastav, narodnih noš, mladostne razigranosti in veselja, ki ga ni mogla pregnati niti kratka popoldanska ploha. — Foto: F. Perdan

Predsednik prireditvenega odbora tradicionalnega osmega športnega tedna v Križah Kristjan Kokalj je v svojem uvodnem nagovoru poudaril pomen te prireditve, spregovoril pa je tudi o uspešnem delu TVD Partizan Križe. — Foto: F. Perdan

V veliki povorki je sodelovala tudi godba na pihala iz Borovelj na Koroškem, ki je gledalce presencila s svojimi živobarvnimi narodnimi nošami. — Foto: F. Perdan

Za prijeten uvod v pestro popoldne v Križah so najprej poskrbeli letalci in padalci iz alp. letal. centra iz Lesc. Med štiri padalci, kolikor jih je skočilo iz transportnega letala, je prav gotovo najbolj navdušil znani Janez Brezar, ki je skočil točno v sredino kroga pred slavnostno tribuno. — Foto: F. Perdan

Končan je 8. športni teden Veličasten nastop v Križah pri Trziču

Križe pri Trziču so v nedeljo doživele veličasten zaključek tradicionalnega osmega športnega tedna. Potem, ko so od pretekle srede naprej tekmovali namiznoteniški igralci, šahisti, rokometasji in taborniki, je na zaključnem telovadnem nastopu sodelovalo okoli 800 udeležencev. Res je, da je kratka popoldanska ploha povzročila organizatorjem in številnim gledalcem tudi nekaj jeze, zato pa so nastopajoči s svojim pestrim programom kasneje pregnali vso jezo na muhasta vreme.

Za nedeljski nastop v Križah pri Trziču lahko rečemo, da je bil prava paša za oči in da tako množične prireditve že dolgo ni bilo na Gorenjskem. Za dobro razpoloženje so najprej poskrbeli letalci in padalci alpskega letalskega centra iz Lesc, še posebno pa je navdušil znani padalec Janez Brezar, ki je s svojim padalom skočil točno v krog pred slavnostno tribuno. Nato so se v dolgi povorki zvrstili člani TVD Partizan Križe in Trzič, podmlad-

karji RK, gorenjski taborniki, cicibani, telovadci, atleti, folklorne skupine, pripadniki JLA, kadeti šole Franca Rozmana iz Ljubljane pa gorski reševalci, gasilci, lovci in godbi iz Trziča in Borovelj.

Vse točke telovadnega nastopa so bile pestre in zelo dobro izvedene, kljub temu pa so poželi največ aplavza vojaki s svojo vajo z orožjem in miličniki—kadeti s svojo vožnjo na motorjih.

V. G.

za vsakogar
nekaj
v trgovinah

ZIVLA
Ž
K
KRANJ